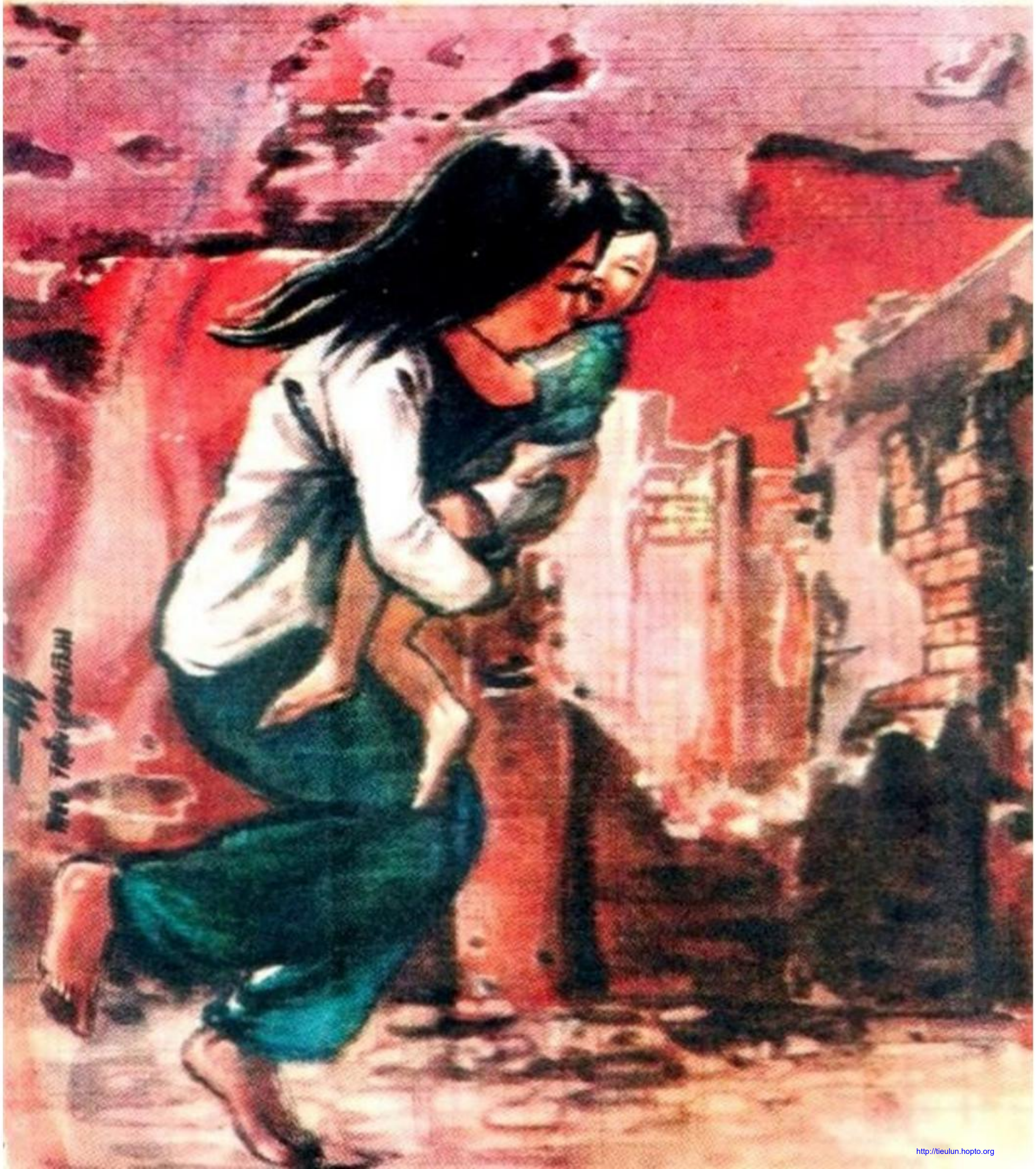

Số 179

Tuổi hoa

NĂM THỨ 11 — BÊN NGUYỆT SAN PHÁT HÀNH NGÀY 1 VÀ 15

Số 179

NGÀY 15 THÁNG 6
1972

CHỦ-NHIỆM
CHÂN-TÍN

CHỦ-BỐT :
NGUYỄN-TRƯỜNG-SƠN

THƯ-KÝ TÒA-SOẠN
CHÂN-HIỆP

QUẢN-LÝ :
VÕ-VAN-HUU

Tạp-Chi TUỔI-HOA
xuất bản vào ngày 1 và 15
mỗi tháng

Giá một năm 850đ. Miền
Trung và Cao Nguyên 900đ
Giá ông hộ 1000đ trở lên.

Thư từ bài vở gửi :
CHÂN-HIỆP

Bưu-phấn, Chi-phấn và
hộp thư của địa :
Quản lý và Văn phòng

Tòa soạn : 38 Hồ Chí Minh
SAIGON 2 - Đ. T. 99 034

© Muốn lấy bài học của
trẻ tiên trước Muốn
thay địa chỉ mới xin vui
lòng cho biết địa chỉ cũ.

ĐỌC TRONG SỐ NÀY

Ngày sẽ tới	CAM-LI-NHỆT 3
Bông lang tím ngọt	VƯƠNG-TRUY 10
Cho những ngày vào Hạ (thơ)	THUY-VY 16
An quít phở	SA-MẠC-LINH 17
Một chuyện công tác xã hội	TRẦN-T. HẬU 20
Cho em một giấc ngủ (thơ)	PHẠM-THỊ-ĐIỂM-PHỤC 23
Một chuyện phi hành	TUYẾT-OANH 24
Điệp vụ dưới đáy biển (tranh)	ĐOÀN-ĐỨC-TIẾN 27
Đoàn quân dũng cảm	HOÀNG-ĐĂNG-CÁP 33
Những vấn đề của Tuổi Hoa	CHÂN-HIỆP 39
Một ngày qua	TƯỜNG-QUÂN 41
Tuổi Hoa thác mắc	HOÀNG-ĐĂNG-CÁP 46
Dzic-Dzuc	TRANG-VY 48

ĐỒNG CỎ NON :

Định mệnh (thơ)	THIÊN-AN-TRUNG 51
Một sáng bình minh	HOÀI-BÁC 52
Trên biển	HOÀI-BÁC 53
Trên địa : Con cỏ ai ?	

NGÀY SẼ TỚI

CHUYẾN XE NÀO BÌNH YÊN

KHI chuyến xe đã vừa đầy nhóc người là lúc thành phố đã lùi lại sau lưng. Em tạm xa thành phố xa hoa náo nhiệt ấy, nơi mà các sinh hoạt rộn ràng đã cố tình làm cho con người hầu quên hay không muốn biết đến những tang thương đang xảy ra ở nơi nào đó xa xôi. Người tài xế chép miệng than thầm. — Khổ quá bà con ơi, cứ đón khách lắc nhắc thế này, một hồi quá số hành khách đã nh. Có khi xui thì bị phạt, bị phạt thì lỗ vốn. Bà con nghĩ coi, một người tám chục đồng, bị phạt một người hai trăm. Vậy mà cũng hỏng tổn, cứ thấy người

ta đón giữa đường mà bỏ chạy thì thiệt tội, nên cứ chờ bữa. Có vậy mà nghèo. Bà Tám nè, hôm bữa đánh ở trên đó, tui thương quá chờ đầy nhóc một xe chạy thực mạng tưởng chết. Vậy mà cũng về tới nơi bình yên. Thấy người ta lác chổng lác con tui cầm lòng hồng được, chẳng muốn cầm tiền của họ nữa. Vậy mà hồng hiệu sao có nhiều người lái xe bóc lột đồng bào dữ quá! Thiệt, thời buổi loạn lạc sanh ra nhiều loại người bất nhân.

Bà Tám, quen sao đó với bác tài xế, là một người đàn bà khoảng bốn mươi tuổi ngoài, đưa tay sửa lại búi tóc, rồi lấy ổ bánh mì nguội ra nhai. Hầu như con đường này đã quá quen thuộc với bà, nên bà có vẻ chăm chú vào

câu chuyện của bác tài xế hơn là cảnh vật bên ngoài. Cái miệng hồng màu trầu nhai bánh mì thật ngon lành, vừa chóp chép vừa nói chuyện. — Ừa, anh Tư nói đúng đó, đời này nhiều kẻ chẳng biết thương nỗi khổ của người ta gì hết trời, ăn được là ăn. Mình nghèo, thương được ai lúc này thì thương kẻ tội. Tui tiếc là tui hồng có tiền chứ nếu giàu có ra, tui mua đồ đem đi cứu trợ hết. Hôm nay tui đem mấy trái mãng cầu lên cho con mẹ Út, hồng biết nó ở trại tam cư có khá không. Bữa hôm lên thăm nó, nó khóc nói chạy không đem được thứ gì hết. Nhưng mà nó hồng lạc đưa con nào hết là may. Một lũ bảy đứa, anh Tư thấy ớn hớn? Chà, vài ông địa cho tui lên đó bình an, về tui cúng quây chuối.

«Cho tui lên đó bình an», tự nhiên em giật mình, và cũng muốn cầu khẩn một quyền lực nào phù hộ. Xe chạy qua một khu chợ đông đúc, em bàng hoàng nhìn những người nối đuôi nhau đi mua, đi bán. Họ nhìn những chiếc xe bằng đôi mắt tìm kiếm, giống như mong thấy một người nào quen. Xe chạy chậm lại vì phải tránh người. Bất chợt em tưởng tượng nếu có một cái gì bất trắc xảy ra ngay tại đây, chắc hẳn khung cảnh sẽ hỗn loạn ghê gớm. Người đi chợ sẽ chạy tứ tán và những chiếc xe chạy ngược chạy xuôi chắc phải dừng lại, hành khách nhảy tung ra ngoài đề trốn chạy. Nhưng cảnh vẫn thản nhiên trong khi tri tưởng của em đi xa. Cảnh làm cho em nghi ngờ sự hiện diện của chiến tranh mặc dầu không thể nghi ngờ được. Chiến tranh phải chăng là một cái gì khi ẩn khi hiện mà nếu không

trông thấy những cuộn kẽm gai giăng hai bên đường và chòi gác cao trơ vơ hẳn không ai tin được rằng trước hay sau đó một vài giờ đã hoặc sẽ xảy ra cuộc giao tranh.

Khi rời khu phố chợ, chiếc xe chạy giữa hai bên đường trông chuối. Kia có tháp thoáng bóng ai trong vườn, dưới những đám lá xanh non. Cảnh yên ổn vô cùng. Những chuyến xe chạy ngược chở đầy hành khách vụt qua. Bà Tám vẫn còn nhai bánh mì, ngoái cổ nhìn theo, nói: Ở trên chạy về kia, anh Tư. Chắc yên à, không đến nỗi nào. Chạy lẹ đi anh Tư, tui tới thăm nó rồi về nhà sớm. — Xe qua một cây cầu. Tiếng ván lộp cộp dưới bánh xe. Người lính đứng gác trên cầu nhìn theo, đôi mắt buồn buồn. Hình như đôi mắt này đã bao lần tự hỏi những chuyến xe đi ngang cầu sẽ đi đến đâu, có được bình yên không, có được bình yên không?

LŨ TRẺ THƠ TRONG NẮNG

NẮNG không trông lạnh như người ta tưởng tượng là «nắng thủy tinh», không ấm áp như nắng trong bài hát «Đầy xóm nghèo quê tôi khi nắng lên...». Nắng ở đây là thứ nắng gay gắt làm nhức đầu bỏng da mà chưa có một bài hát nhi đồng nào mô tả. Nhưng lũ trẻ thơ đang phơi mình trần tắm gội thứ nắng ấy. Đi theo xe ba bánh đi tụi bầy, đầy họ mấy anh em đem đồ tới phát cho người ta. Người ta lại là gia đình của các em.

A, hôm nay lại có giếp nữa. Tí

nữa mình sẽ được phát giúp. Í, nhưng mà chân tao nhỏ quá đi, làm sao mang được giúp to thế kia? Chắc anh tao mang vừa. — Anh tao bị kẹt lại đó rồi mày ơi, giá có anh chạy về đây thì anh cũng mang vừa vậy!... Tao nói hi hi vô cái thùng kia, thấy có gì dầu nữa mày ơi! Hôm nay ăn cơm cũng có xì dầu nữa! Rô be, mày không được uống xì dầu ghen! Mày chắc uống xì dầu hoài nên đen xi.

Rô be chạy thoăn thoắt dưới nắng, lưng đen bóng lên. Chạy chán Rô be leo phóc lên ngồi trên yên xe ba bánh. À, có việc này mà không nghĩ đến: sáng nay Rô be thấy má Rô be khóc khi đọc tờ giấy gì màu hồng của mấy anh chị đi phát. Nghe má nói đó là giấy từ già chỉ đó. A, phải chăng mấy anh chị từ già đề đi về nhà? Rô be hiểu nghĩa từ già khi bữa hôm theo má theo anh rời bỏ nhà cửa chạy tránh bom tránh đạn, rời bỏ những tàng cây bụi cỏ ở đó Rô be cùng lũ bạn chơi đùa hàng ngày. Rô be nhớ mãi những chuyến xe chạy vội khỏi vùng khói lửa, và nhớ mãi đoàn người chạy loạn dắt díu nhau lếch thếch chạy trong tiếng la khóc và tiếng đạn róc diếc tai. Khi đến được nơi đây là đỡ được phần nào lo lắng. Nhưng bù vào đó là sự chật vật về nơi ăn chỗ ngủ cùng với nỗi nhớ nhà thăm thía. Tối nào má Rô be cũng khóc. Rô be còn bé nhưng Rô be cũng thấy nhớ nhà. Mấy ngày nay có các anh này đến phát gạo phát thuốc Rô be cảm thấy vui vui, cứ dang nắng chạy theo giúp hoai. Bỗng nghe má Rô be nói các anh từ già về Sài Gòn, Rô be buồn ghê! Phải chi mấy anh ở đây với Rô be luôn nhỉ! Rô be vẫn reo, vẫn hát nhưng bước

chân chạy theo các anh hình như cuống quít lạ kỳ.

Tin! Tin! Đang ra tụi bảy, xe chở gạo đến kia! Lũ trẻ leo lên mũi xe, đeo trên cửa xe, hò reo thật thân ái. Một em đứng dưới đất buồn nhìn bàn tay cụt mất, hai ngón băng trắng toát. Em nghĩ đến ngày mở lớp vải băng này ra, chắc là bờ ngõ lắm. Hai dấu thẹo nhăn nhu hằn sẽ làm em khóc. Với ba ngón còn lại, em sẽ làm được gì? Em chắc phải tập viết bằng tay trái vậy. Vì sao em cũng an ủi lấy mình vì em còn phước hơn nhiều người cụt cả cánh tay. Thằng Rô be ngoác em. Hồng thêm buồn nữa, em phải chạy chơi với tụi nó chứ! Em giờ bàn tay mang băng trắng lên khỏi đầu chạy đến bám lên cửa xe cười vang.

Mặt trời lên cao, ngay đỉnh đầu. Chắc giữa trưa rồi! Ở đây không còn biết ngày giờ là gì, chỉ đoán chừng thôi. Lũ trẻ vẫn không ngừng đang nằng. Khi nào chơi chán rồi, lưng ướt đầm mồ hôi, các em kéo chạy đến nối đuôi nhau bèn xe nước, đợi chờ.

NHỮNG GIỌT MỒ HÔI

TRÊN ba mươi gia đình trú ngụ trong mỗi trại. Mỗi gia đình sinh sống tạm thời trên một mảnh chiếu bốn thước vuông. Trong số đó, có nhiều gia đình đã thất lạc con cái cha mẹ, chỉ còn đôi ba người trơ trọi. Tiếng trẻ khóc như quện lấy hơi nóng từ trên trần nhà tỏa xuống. Và những khuôn mặt, những — khuôn mặt khắc khổ chịu đựng, cổ tươi tỉnh nhìn phần quà của mình sắp nhận lãnh để mà đề nén những ưu tư. Em lặng nhìn họ, và muốn nói với họ những lời khâm phục nhất.

Chúng tôi là những người đi học, đã gác bỏ bài vở để đến đây chia sẻ với đồng bào. Vậy xin bà con thông cảm chúng tôi, vui lòng giúp đỡ chúng tôi để dàng trong công việc. Xin đừng sắp hàng ngay ngắn và đưa phiếu cho chúng tôi rồi nhận phần quà. — Những người bị nạn đã lớn, đã già nhưng có nụ cười ngoan ngoãn như trẻ thơ, đứng sắp hàng chờ đợi. Họ nhìn chúng em bằng tia nhìn cảm thông triu mến. Em muốn nói với họ rằng chính chúng em phải cảm ơn họ, vì họ là những người nhận lãnh đau khổ khốn đốn thay cho những kẻ thị thành.

Trại « ba đề » ra lãnh phần! Vài tia mắt ngơ ngác. A, không,

trại « ba đề » ra lãnh phần! Lũ trẻ thơ mình đen bóng chạy ù ra, mấy người lớn chạy lúp xúp theo sau. Một hàng rào giăng ra bằng những cánh tay nổi lại. Bà con xin chờ đợi sắp phần đầy đủ. Phiếu ai có ghi « sữa » thì lãnh thêm sữa, ai có ghi « xô » thì lãnh cái xô... Hai người đàn bà nhìn nhau cười: tui kêu là cái thùng xách nước, họ kêu là « xô » làm tui bất chước kêu theo. Chúng em ôm sẵn quả trao cho từng người. Xin bác cầm lấy — một bịch gạo, một bịch quần áo, một gói muối, một chai xi dầu, một cái ca uống nước, một gói mì khô. Xin bác lãnh thêm hộp sữa cho em bé. Nhà chị đông, xin lãnh thêm cái xô... Một chị than phiền: mấy ông cho tui xin cái xô, tui xách nước. Tui có con đại, cho xin hộp sữa. Hồi này ghi phiếu tui đi vắng, mấy đứa con tui khai bậy làm bảy giờ hồng có được thêm. Làm ơn cho tui xin... Nhiều người bắt chước nhau khiếu nại. Xin bà con hiểu giùm. Chúng tôi làm việc với thiện chí, và mong giữ trật tự đến mức tối đa. — Những giọt mồ hôi lăn đầy trên mặt anh xương gòn. Những giọt mồ hôi lấm tấm trên lưng áo những người phát quà, và nhễ nhại trên mình những người bị nạn. Quà giữa trưa rồi, nắng vẫn không giảm sự gay gắt, trái lại còn hực nóng thêm. Em nghe bông rạt cả hai cánh tay và tưởng như chiếc nón lá trên đầu trở nên rất dòn đến nỗi sắp bể... Giờ này có người còn chưa nấu cơm ăn vì còn đợi phát gạo. Vậy chúng ta hãy phát mau cho họ. Anh xương gòn mệt phờ người vì đọc to này giờ, thế mà vẫn trợn mắt vừa nói vừa hát « Sao anh làm mà

không vui cười ? Sao anh làm mà không vui cười ? » Cả bọn như bị thúc đây, cùng vỗ tay hát hò khiến những người bị nạn cũng thấy vui theo. Em cảm thấy như nắng bỗng chạy trốn ở cuối chân trời.

Một người đàn ông từ trong trại tam trú đi ra, mặc chiếc áo dài đỏ. Lũ trẻ ôm bụng cười như nắc nẻ. Hai người đàn bà nhìn nhau cười. Ông điên hả ? — Không, ông giỡn đó ! Tại ông nhận được bao quần áo có cái áo dài đỏ mà ! Thiệt, khổ tới đó mà còn giỡn. — Buồn cười nhỉ ! Mà cười ra nước mắt đó bà !

MẸ VẪN ĐỢI CHỜ

BÁC đứng ở dưới mái hiên rất lâu, đôi mắt thần thơ. Mời bác uống với cháu miếng nước. — Không, cảm ơn cô, tui không quen uống

nước đá. — Trưa nắng quá bác đừng đây làm chi hở bác ? — Tui đứng đây đợi người quen coi có ai lên không. Cực lắm cô ơi, tui chạy từ nớ về đây với mấy đứa nhỏ. Nhà tui còn ôn mẹ nhưng ôn mẹ không chịu chạy, rửa là mắc kẹt ở tè rồi. Con tui hi ? Mấy đứa nhỏ thì bình yên ở đây, nhưng còn ba thằng con trai lớn. Một thằng đi lính xa, hai thằng đi lính ở địa phương. Mẹ hán chạy đi mà tui hán thì ở lại đánh. Rửa là không biết tui hán sống chết ra rãng rồi cô nớ ! Tui sống đây mà như chết nửa người cô ơi ! — Nước mát bác chảy dài lần xuống đôi môi, thấm vào những làn nứt khô héo. — Bác, bác đừng khóc, bác hãy hy vọng lên đi bác ! Nhà ai cũng có người đi lính hết, thời chiến tranh là phải như rửa mà bác ! Bác phải hy vọng lên, rồi một mai yên lành bác sẽ gặp con. Không sao đâu bác !

— Nhưng cô nghĩ coi, con mình lúc nhỏ thì mình nuôi, mình tưng tưng chút, lớn lên hán đi xa cha xa mẹ, cực khổ trăm điều, thử hỏi ai mà không tiếc. Bầy chữ tui hán mắc kẹt trong nớ rồi, tui thiệt ngồi đứng không yên, ra đứng đây để nghe loa xem họ có nhả tin cho mình không.

— Bác ăn cơm chưa bác ? — Rồi cô. Nhưng mà tui có ăn được chén mò ra hồn đâu, toàn nhường cho tui nhỏ ăn hết. Tui con tui nó đòi quá, ăn không đủ. Cô nghĩ coi — bác lại sụt sùi, — một bịch gạo đóng ra không đầy hai lon mẩu rang nấu đủ ăn một ngày, mà lại không có thức ăn nên phải đói. Phải chi bữa chạy loạn tui có đem được

ít tiền thì ra chợ mua gì về ăn cũng đỡ, đang nì chỉ chạy mấy mẹ con với mấy bộ quần áo. Cô biết không, ăn cơm mà thêm một con rau, thêm một cái xương cá vô cùng. Đã vậy muốn xin thêm mấy ông một lon gạo cũng không được vì chen lấn quá đi. Cực chẳng đã tại vì ra nòi này nên mới phải xin xỏ, chứ của mình mình ăn đâu có thiếu.

Nét đau khổ hẳn sâu thêm trên gương mặt bác. Quá nửa đời người rồi còn chi, nhưng mà hầu như bác chưa thấy ấm em. Con người paong trần này có lẽ đã chạy loạn trong đời không biết bao nhiêu lần để tìm bình yên. Gia sản chắc cũng đã nhiều lần bị bỏ đi và nhiều lần gay dựng lại. Em không biết rồi đây bác còn phải chạy loạn bao nhiêu lần nữa. Không thể biết được nếu cuộc chiến này còn mãi kéo dài.

Vào trụ sở xin một bọc gạo, chúng em muốn góp phần nhỏ bé vào bữa cơm chiều nay của bác. Bác sẽ chẳng phải nhịn đói nữa, vì nòi cơm chiều nhiều gấp đôi mọi lần mà! Đôi mắt bác sáng long lanh nước mắt. — Cảm ơn các cô quá! Tui chẳng biết chi để cảm ơn các cô. — Không đâu bác, nếu chẳng có gì cho nhau, thì chúng cháu chỉ có tấm lòng này. Xin bác nhận cho và chúc bác nhiều hy vọng.

Bác ôm gói gạo trong tay, đi nhanh về trại. Ngang qua phòng nhân tin, bác dừng lại trước máy phóng thanh. Đôi mắt chúng xuống buồn thiu. Tiếng nói vang ra từ chiếc loa như thét vào tai bác. Nhân tin, nhân tin, em Trần thị V., có anh là Đại Ủy Trần văn D.

muốn biết em đã về trại tạm cư chưa?... Nhân tin, nhân tin, bà Nguyễn thị T. Có chồng là ông Vũ văn C. muốn gặp, xin bà ra phòng nhân tin... Trời ơi, con con của bác, tui hẳn có được bình yên không, rằng chẳng đến tìm bác? Mẹ lại đứng ở chỗ nì chờ hoài chờ mãi vậy! Con còn sống hay không, rằng chẳng về tìm mẹ???

THƯƠNG QUÁ, HƯƠNG CAU

*Ngày sẽ tới nước non thôi là hai
Ngày thống nhất Bắc Nam đi lại
rồi.*

*Anh đưa em ra nghe thu Hà nội
Em đưa anh về Nam coi mặt trời.
Ngày hời, hời hoà bình! Ngày hời,
hời hoà bình!*

... Lũ trẻ thơ dắt ra hai bên cho xe chạy. Nàng bảy giờ hết gay gắt, nhưng vẫn còn sáng loang trên những tấm lưng trần. Tiếng hát bé bỏng xa dần. Em bảy giờ lại trở về thành thị để tiếp tục dai vò, thi cử. Tự nhiên thấy quyền uyêu đám trẻ nhỏ và những người bị nạn hiền lành, chịu đựng. Tự nhiên thấy không muốn xa những dãy trại tạm cư nóng hầm, những con đường đất nứt nẻ hực hơi nồng. Bảy giờ lại thấy những cảnh vật ban sáng. A, nhưng mà hình như có mùi gì thơm nhẹ trong gió. Mùi hương cau! Em muốn reo lên và muốn chạy xuống để đi tìm vườn cau nào thơm quá! Lúc này những ước mơ như đang lớn lên trong lòng em thật mãnh liệt. Ôi thương quá đất nước em đẹp để hiền lành thế này đây, sao mấy ai thương yêu ngọn cau, tàu

chười. Sao không mấy ai vun bồi
luống đất, bờ đê?

Lại đi ngang cây cầu hời sáng.
Em lại nghe tiếng ván kêu lộp cộp
dưới bánh xe như chào hỏi. Người
lính đứng trên cầu quay lại nhìn
chiếc xe bằng ánh mắt cũ, rồi
nhìn xuống dòng sông, chia mũi
súng bắn xuống nước xanh. Tiếng
súng nổ loang ra trong gió. Anh
ấy bắn cá ư? Hay anh ấy bắn một
lá bèo? Hay anh ấy tạo một tiếng
động cho đỡ tẻ nhạt một ngày
như bao ngày rồi đứng gác trên
cầu buồn thiu? Anh ơi, hy vọng
lên nhé! Rồi sẽ có một ngày anh
không phải gác một mình trên cầu
nữa, anh sẽ được về nhà sống với
cha mẹ, vợ con. Em bỗng nhiên
tưởng tượng một ngày sẽ tới,
đường quê lấp nập người người
trở về mái nhà cũ, gầy dựng lại cơ
nghiệp. Sẽ không còn những trại
tạm cư. Sẽ không còn những cuộn
kẽm gai chằng đường cây trái mọc.
Bác gì đó sẽ gặp lại con trai. Rô
be được mặc áo, hết đen như xi
dầu. Em bé cút hai ngón tay sẽ
trở thành họa sĩ với bàn tay trái
vẽ với quê hương, hay sẽ trở nên
một nhà bác học. Những người vợ
chung thủy sẽ dịu dàng cho người
chồng thương binh đến trường
học những gì mà người đã bỏ từ
lâu. Ôi thương quá, ngày thanh
binh trên quê hương em chắc sẽ
vui vô cùng!..

Ghi từ Bình Dương
Saigon 10-5-72
CAMU - NTMT

KHI TRỞ LẠI

là ngu thật hiển trong sáng nay
bờ ngõ em qua là rung đầy
thấp thoáng dáng loài chim sẽ
em ngược mắt nhìn — ô đến
hay.
cũng một lối về nhưng sáng nay
màu áo em buồn theo phiến mây
con nắng nào phai nghe chớm
nhớ
một thuở trời còn là hương bay
trong những ngõ ngang em biết
tên
bờ cỏ xanh xanh bóng chim
chuyến
vẫn bước nhịp nhàng sao em mãi
trong lần trở lại thấy buồn hơn
là ngủ tủi hờn, em đón mưa
trời như xa vắng phút giao
mùa
quốc hồng thời gõ, tóc nghe ướt
em đợi nắng về trong buổi trưa.

PHONG HÀNG

EM...

Ừa đi cơn nắng hè
Hoa dại cũng vừa se
Em về cây đôi lá
Tung bay vài lá me
Thương em về với mẹ
Thì thầm câu nhớ thương
Áo vàng màu lụa mới
Tóc nhỏ từng sợi vương.

NG. THỤY
(Việt Nam)

BẢNG LẮNG TÍM NGẮT

● VƯƠNG THỦY

THẾ là cái ngày trọng đại đã xảy đến. Dù đã sẵn sàng để đón nhận nhưng chúng em cũng vẫn bàng hoàng. Ngày mai nghỉ học. Sao mà nhanh thế. Và sáng hôm sau đó gặp nhau nơi sân trường mỗi đứa nào cũng sẵn sàng nở ra câu: Hôm nay còn học nữa không. Đi đôi với những đôi mắt to lay láy mở ra trong vút vút về chủ tâm hết mực. Tự nhiên em thấy những câu hỏi đó trong vòng sân đứng nơi đây màu thuẫn một cách dễ thương vô cùng. Tại sao trong sân trường này, với cặp võ kia và khăn lụa áo là cho một khoảng đường xa trên xe đề đến trường như mọi ngày vào học, với đôi mắt sâu hoáy cho những cô bé vẫn còn học khuya cho ngày một Kiểm Toán. Tại sao lại thốt ra những lời ấy, dù rất dễ dàng để hỏi khi gặp nhau. Tại sao giọng người hỏi thành khẩn mà lời người thưa thật sâu: Không biết, không rõ nữa Chi ơi hay để Bích hỏi lại thầy thử xem.

Em vẫn nghĩ những câu hỏi không còn là đề hỏi hay lời thưa không còn là đề thưa. Một buổi chiều xa nhau mà bao biến chuyển dồn dập, chúng em chỉ muốn nghe tiếng nói của nhau đó thôi. Để biết rằng của ngày hôm nay trong bầu trời này, chúng em vẫn còn đông đủ nơi đây, hỏi han nhau, cười ròn rã với nhau và như thế là một ngày đã đủ.

Nhưng ngày cuối hôm nay, chúng em thấy thiếu ngay đầu ngày, không còn đủ như những ngày linh động bên nhau và biết chắc ngày mai còn gặp. Chính chữ cuối em cũng chưa hề nghĩ ra nếu sau khi lên đến trường — nằm thơ mộng trên ngọn đồi nhỏ xanh sắc lá cây em không gặp thầy đề 8,9 đứa xúm quanh nghe thầy nói một câu tẻ tái: Thôi, hôm nay các anh chị họp mặt nhau lần cuối.

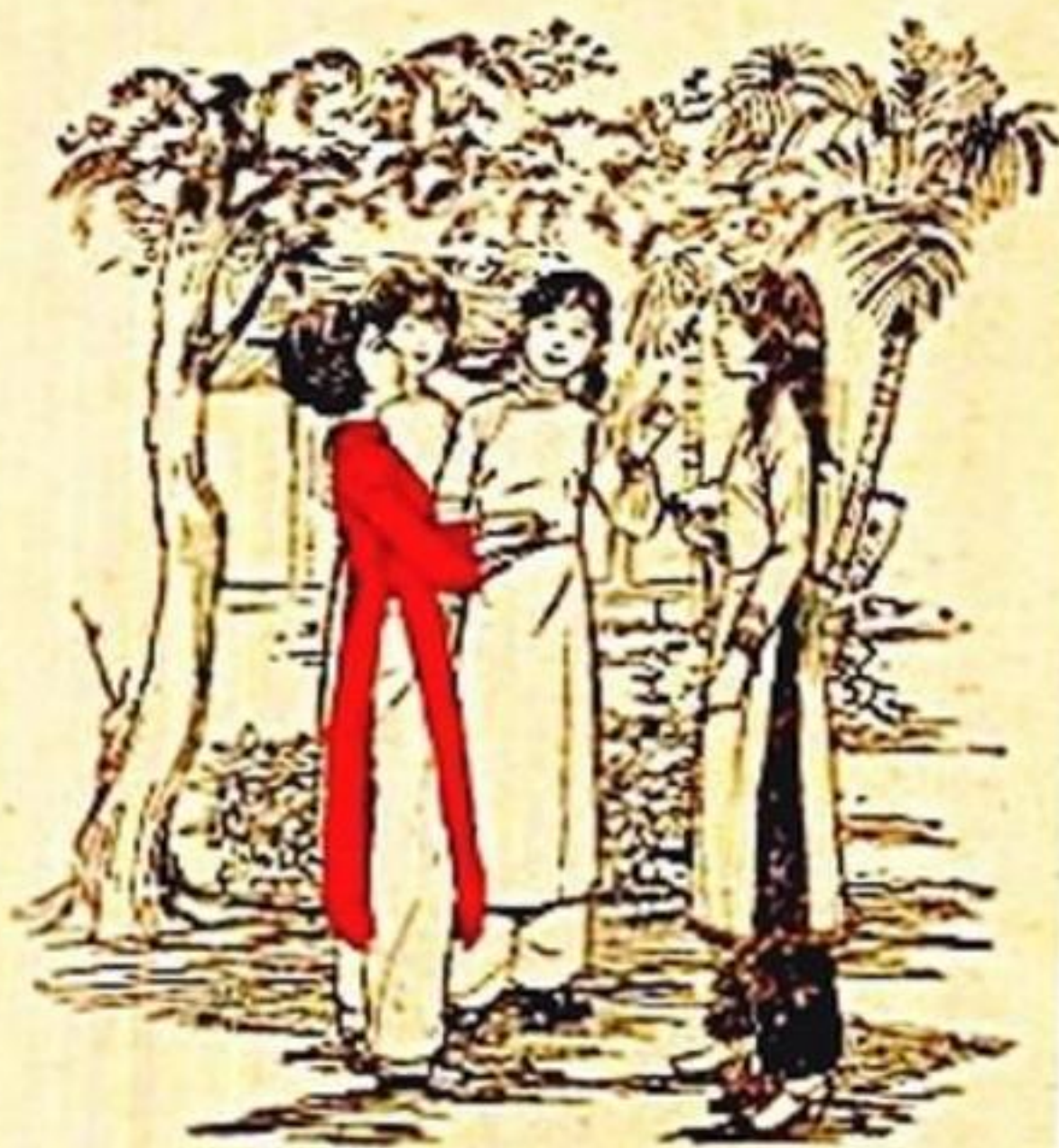
Vài nụ cười nhỏ: vì... đất nước lâm nguy... nhưng mim chạt lại ngay khi nhia lên cô tẻ đối diện đôi mắt đoanh tròn, càng thương khi chớp thật nhanh nhiều lần như đề che giấu. Cô bé thứ 10 tội nghiệp vào trề nghe em kể lại câu thầy nói đã rung rung tức thì và chạy ra chắt vắn liền câu: Thầy ơi, sao thầy nói vậy thầy, thầy vẫn còn đứng đó với đám đồng hồn nhiên — mau buồn và mau quên — câu cô bé hỏi không được trả lời, chỉ có tiếng cười trêu nhẹ và 2,3 cái khăn hồng tím giơ lên vừa xuyết xoa tội nghiệp vừa ra dáng chúi hộ đôi mắt ướt.

Ừ, thì bữa cuối phải không thầy và chắc gì bốn trăm cô bé cậu bé học trò của thầy mai đây khi quê hương thanh bình còn chung đứng đông đủ trong bầu trời này, cùng nhau theo sát những giờ cours hay chia ra những giờ đi thực tập, có thể không hề nói chuyện hoặc

có dịp đề gần nhau, làm quen nhau nhưng đã thật «thuộc» nhau vì chỉ nhìn vóc dáng phía sau người đó mà có thể đoán được có phải của trường mình hay không. Niên học kẻ như đã hết, ngoài con đường ngàn lối mở trước mặt chúng em — mà mỗi đứa đi một lối biết đâu tìm, những học trò trai của thầy còn nghĩa vụ phải vì nó mà nghỉ học tức thì đó thôi.

Vâng, thi bừa cuối phải không thầy, với riêng ngôi trường này, chúng em đã tự ví như: lữ mai mình không về, người bạn thật thương của những ngày đầu sinh viên quý thương của em ơi, có phải chưa mà như đã chia xa rồi không. Em với nhỏ bạn thả những bước chân trăm ngàn mười ngàn lên trường, lên lối đi viêng cây cổ xum quanh. Chả có bàn tay ai để chừa sóc, cây rừng và cỏ thì đại. Mà nơi đó đã cho mỗi đứa chúng em một trăm cái lá đề thực tập, mà nơi đó, chỉ một vùng nhỏ, cũng đã đủ cây, đủ loại để một nhóm chúng em làm hồ nấp Thực Vật, làm hồi hủ vì chiều đó trời kéo cơn mưa mây đầu tiên. Em còn nhớ nụ cười ròn rã chúng em khi thấy thầy Thực Tập đứng tư lự giữa vùng cây chúng em lui hủ tìm lá, ngọn lau dài phe phẩy trong tay, lau dạt về phía gió, tóc thầy cũng xuôi về một phía nụ cười mỉm của thầy khi nghe chúng em nói với nhau thầy đang «cờ lau tập trận». Thầy hay rầy mà thầy thật hiền. Trong căn phòng nhỏ Thực Tập, chúng em vẫn được thầy gọi là các bạn, ngày đầu nghe ngộ và không nhìn cười được. Em vẫn nhớ những kỷ niệm nhỏ cô bé ưa nghịch suýt bị thầy rầy mấy lần, cái ống nghiệm vỡ toang

khi đun đất mà lắc lắc, cũng một lần đun nước sôi phụt lên đầu bông cả tóc, lại văng tung tóe lên áo nhỏ ngồi dưới và phải dính chính ngay đề cô bé cuống cuống vì tưởng là acid đậm đặc. Cái áo dài lưng một đường dài vì acid sulfuric đậm đặc mà cô bé học trò tội nghiệp của thầy đã ôm cặp sát người che giấu suốt khoảng xe về, em vẫn còn giữ đây, xấp bài chữ sơn khá, được thầy chấm em vẫn còn giữ đây, như vẫn còn giữ đây câu dặn cuối của thầy: bạn thực tập tới các bạn nhớ lắng theo ống nghiệm nghe, đề tha hồ xài. Ống nghiệm em đã mang theo sớm đây như bạn thực tập tới không còn. Không còn chiếc xe xanh đồ lại thêm cô mới sáng và thầy cô blouse trắng trắng trong chờ chúng em với buổi học mới. Em vẫn nhớ một lần kẹt xe, chúng em lên trễ, thất trễ, lần đầu tiên chúng em đi trễ mà

thầy không rầy và có phải tình thân đã nồng đậm thêm hơn khi chúng em cũng biết thầy chờ, không bảo nhau vội vã chạy lên — Không đành đành vào phòng sửa soạn như mọi ngày — nu cười nhõm ra tự nhiên khi cô bé học trò đầu tiên thấy thầy nồn nóng chờ trước cửa phòng, khuôn mặt thầy ngẩng lên khi ấy cố ~~lặng~~ đôi về nhưng sao em vẫn nghĩ là thầy mừng biết bao nhiêu. Mà chữ thầy chúng em gọi lúc đó cũng ngọt ngào biết bao nhiêu. Ôi ! có phải thư ngôn ngữ thánh ~~hót~~ tuyệt vời là ngôn ngữ của thần, lặng đó không thấy. Đừng đánh động sợi tơ ngũ sắc rất mềm giăng ~~trên~~ không gian im vắng nơi đây, ~~khi~~ biết cô thầy không còn trở lại rồi, có một cái gì thấy tức trong lồng ngực và cay xé trong mắt vẫn cố giữ lại, vẫn cố giấu trong mắt, vẫn cố ấp trong tim như giấu kín chỗ nối của một sợi tơ đã đứt, kỷ niệm ngũ sắc đẹp đẽ như một giấc mơ từ giọt nước mắt nóng bỏng đã thức tỉnh và bay nhòa nhạt về trời.

Ừ thì bữa cuối phải không thầy và bữa cuối của khắp cùng ngõ ngách ngôi trường chúng em lang thang. Đạo này có đại mộc um tùm, hoa đại đỏ đầy cả, 2.3 bàn tay chen nhau ~~phình~~ xuống hái, trên con đường ~~khăm~~ đá xanh cho lối xe chạy ~~ai~~ vang lên tiếng riu rít cười nói. ~~Ta~~ áo hồng áo đỏ rực rỡ bên ~~màn~~ xanh tươi ngắt cây cỏ còn ướt hạt mưa tối trông buồn ngày ngắt. Thôi hết những sáng nắng rực đời cô sản trường, hết những chiều nhìn mặt trời dần khuất cuối chân mây, hết

nhìn mưa là ~~chả~~ giọt ngoài lớp học hết vượt qua những khoảng sân lát gạch hoa nước đọng đề lên khu Nữ sinh viên hay xuống phòng TP Hoà, hết những lần ngoái nhìn lại ngọn đồi Đại Học xanh lá sừng sừng trong bầu trời thăm tím âm u. Hết nhìn sương mưa phủ mờ trên sông Saigon loáng thoáng những bóng tàu sắt neo bến kéo cột cao chát ngất như vươn dậy từ những giấc mơ hồ hải xa xôi nào. Ôi, những giấc mơ, những giấc mơ..., nghe mà thất ruột như hòn đá sỏi vẫn nát dưới những bước chân êm. Ôi, cô bạn nhỏ rất quý của em ơi, những đêm mưa lạnh sương đầy còn lại cô nghe lòng chua xót gì không, có nhớ thương 400 cô cậu bé đã đến đây học hỏi, đã nghịch giỡn hết mình, đã ~~lạm~~ vang động khu trường nhỏ từ sáng đến chiều rồi bỏ đi, rồi ngày khác ~~ai~~ đến lại khuấy động ; có ~~ủ~~ rủ gì không như lòng em ~~ủ~~ rủ nhớ thương. ~~Ta~~ nhớ đã đưa em bay bổng trong những ngày vào học đầu tiên, ngơ ngác từng góc cổ chân tường, lần thực tập mà lòng thương với những sự sống mỏng manh đã làm em ~~đề~~ sẩy mất chú Éch tinh ranh và dĩ nhiên cô bạn đi xin hộ con Éch khác đã bị ~~ta~~ thật tội. Và nỗi lo lắng đã để lại nhiều ngày âu sầu trong em vì làm sao đừng sợ cái nhót lạnh da Éch, để nắm chắc cái chìa khoá của sự học hỏi đó trong tay. Cô bé học trò bắt đầu đề ý, cắt cùm từng miếng lame, từng màu vật nhỏ li ti, những sinh vật rất bé cũng như làm quen với bao nhiêu loại thuốc thử màu, thuốc nhuộm, lần đầu tiên hỏi hộp cấy vi trùng dưới sự xem xét của cô — ngày nhớ nhất đời — và bị cô la vì vụng về

làm hấn vì trùng lên cô bé Vân Anh tò mò dừng sát bên. Cô la thê mà lát ra hai đứa vẫn riu rít cười giòn. « Tại lúc đó T rung quá, Vân Anh có sát trùng lại không. » Trời ơi, Vân Anh quýnh quá lấy khăn chùi lát sau mới nhớ. Lúc đó cô la quá trời. Cô la mà sao vẫn thương cô — có phải vì đồ đã là một kỷ niệm nhỏ để thương quá không, Vân Anh thương mếu của T? Cô bé T của cô còn những lần vụng về bên kính hiển vi, lấy hoài chả có ảnh sáng hay điều chỉnh hoài chả thấy hoặc hạ kính thấp quá làm vỡ lame. Rồi những kính hiển vi cũng được làm quen, lần đầu tiên sử dụng được dụng cụ thấy được bí mật vạn vật cô bé mừng quýnh. Chắc không ai nở cười nếu em nói rằng ước mơ vĩ đại nhất của em bây giờ là một cái kính hiển vi của riêng mình dĩ nhiên là thật tốt để có thể xem tất cả những gì mình muốn xem, ôi, một vật đã thu hút được em sự yêu quý nồng nàn mà những trưa của ngày có thực tập sau giờ học cô bé đã phóng vọt lên lầu ba, bên mình kính đủ loại lame và buổi trưa như thế đã qua thật nhanh, nhanh đến nỗi cô bé không vừa ý với những gì mình thấy được của ngày hôm ấy cứ nán lại mãi, đến khi lúc cóc bỏ xuống thường là khu phòng Nữ Sinh Viên đã vắng lặng trở lại và nơi lớp thi thầy và bạn đã vào học khoảng từ 10 đến 15 phút. Em cũng nhớ những trưa xin phép thầy lên để làm lại bài buổi sáng; 2,3 đứa cùng nhóm đã vì cái nồng nhiệt đi đôi với sự mệt mỏi sau buổi học nên tất cả các gì làm được của lần thực tập đó đứa nào cũng bị dính trên người, khuôn mặt với hai vệt muối khói của Vân

Anh rõ ràng như hai ngón tay quết, cái áo trắng lấm vernis của em vào ngọn bút đèn làm bỏng tay cô bé « thụt ống khói ». Nhưng tất cả đã cười ngọt ngào với nhau. Mặt Vân Anh kia — chết, dơ áo rồi — Bỏng tay có đau không Dung — Không — chả sao — chả sao — Những tiếng chả sao bây giờ sao nghe hay mà đắm thắm quá thời. Tất cả chỉ cho lần đó làm xong bài. Em còn nhớ khung cảnh ấm cúng 50 đứa nhóm em ngồi học Thực Tập với cô Hương thật thương trong phòng, công việc phải làm chia đều cho hai đứa mỗi nhóm, đứa đếm, đứa vẽ, em còn nhớ trời mưa đêm buồn buồn và hai đứa đã hẹn nhau làm nhanh để ra sớm đã ở lại sau cùng

vì tò mò quá. Em cũng nhớ lời than thở với cô T ở sân trường. Sao em nhuộm vì trùng chả ra — có phải tại em đỡ quá không cô. — Không đâu, tại lần đầu tiên nên các em mới thế đó thôi — và — lần đầu tiên ai cũng vậy — Bây giờ em mấy tuổi — Dạ em 19 tuổi. Thế thì 10 năm nữa em sẽ hoàn toàn như ý — Em còn nhớ khi ấy cô bé đứng le lười và cười. Vẫn nhớ tấm lòng bất an về việc học của cô bé học trò khi ấy nhưng bây giờ thì không còn gì lòng dạ phải không cô Vân nhớ lần chúng em cuống quýt vì hai nhóm thực tập đòi cô nhau.

— Thôi cô đừng đi cô. — Cô bỏ tui em sao cô. — Cô lên ở lại đi cô. Cứ như học trò nhỏ dối lờp và cứ như cô đi luôn không bằng. Nhưng bây giờ còn gì nữa không cô và trăm lần ngàn mười lần ngoi là 900 nhớ với 100 thương phải không cô. Tỉnh nhớ đã nhắc em khu vực Sinh Lý lầu ba những phòng thực tập hay có gió lộng buổi chiều tuần lễ đi trễ âm thanh đập đập các cánh cửa vẫn còn nghe quen thuộc, khung cảnh tươi thắm sân trường bên dưới, đường xe chạy dập dờn ngoài kia, mấy dãy đất nhấp nhô và xa nữa là dãy núi xanh lam nằm mờ màng dài theo chân trời màu nhạt áo Đức Mẹ. Câu anh cũng phòng thực tập nói vẫn còn như vang mãi trong em : Thích nhất là lớp học nhìn ra dãy núi. Chính ra khi ấy em mới khám phá được ý nghĩa hay ho câu nói đề chú mục nhìn lên vùng trời xa, đang dâng lên màu xanh lơ dịu dàng khi chiều đã tắt hẳn nắng. Lúc ấy em chỉ nghĩ là đẹp thôi sao bây giờ lại thấy nhớ quá quay. Đạo này trời hay kéo những cơn mưa từ hướng tây sang, chắc chắn dù đứng lâu ba hay sáu thượng cũng chẳng thấy núi : mà chắc khi em xa trường rồi cửa lầu ba sẽ đóng mãi đó thôi. Đạo này trời mưa lạnh chắc trường em rồi sẽ ướt hết... Tỉnh nhớ đã đưa bước chân em lang thang, tỉnh thương dẫn bước chân em về trường. Hành lang lát gạch hoa loang loáng dài, những bước nhỏ nhón nhịp, phòng Vật Lý đóng im ỉm. Phòng Hoá chỉ mở hé cửa, chỉ một thầy ngồi bên trong, hai ba cái đầu ló vào, nụ cười thầy thật tươi, ba đưa em ủa vào. Thầy, thầy hôm nay nghĩ

TP hả thầy. Ủ hôm nay bữa cuối... Uổng quá há thầy tuần này tui em thực tập phần Hoá. — Thầy làm gì đó Thầy. A, Thầy cất nhả các hoá chất, để em làm hộ cho, ba đưa liến lấu nói rồi hai đưa cất, đưa dán nhãn vào chai. Thầy nói, trò nói, tiếng cười nói vang cả. Chưa bao giờ em nghĩ là thầy trò gần nhau hơn lúc này. Thầy có đi học không thầy. — Đi chứ, ai cũng đi, thầy cũng đi. Em nhớ em nói huyền thuyên, có lẽ được dịp đề tuôn ra bao ý nghĩ lần quần đêm qua khi nghe tin nghỉ học. Em nhớ có một cô bé đẩy cửa vào phòng nhìn mấy dãy dụng cụ thực tập chúng em vẫn làm định phân, cô bé thờ dài. Mai nghỉ rồi thầy ơi, nhớ mấy cái burette. Ba đưa cũng cười, câu nói nghe thực tình ghê lẩy. Thầy cũng gật đầu. Câu nói cảm động chứ. Cũng có mấy anh sinh viên bước vào phòng ai thầy cũng hỏi cảm thấy ra sao khi nghe tin nghỉ học.

Em không nghe được nhiều câu trả lời lao xao, tay dán tay cắt và mắt thì vờ vẫn nhìn quanh. Dụng cụ bây giờ còn đó nhưng mấy nắp dĩa nhỏ bé xúng xính trong áo blouse trắng tíu tít vậy quanh thật đã không còn. Em vẫn nhớ lần nhỏ Mai mượn lọ của em đựng dung dịch cô bé mà không rửa kỹ khi trả lại đã làm hỏng dung dịch em định phân vì burette bị đóng từng cục như tro đây, em với Văn Anh cuống quýt dội mãi chẳng hết phải nhờ thầy rửa hộ mới hết, lần cô bé làm vỡ cái phễu nhỏ thủy tinh mà hai đưa lên thưa với thầy nguyên do là vì hai đưa đi đựng nhau nên dụng cụ vỡ, lần em làm Kiểm Toán ở đây kệ

trông ra cửa sổ, mưa đã rơi từ lúc em chưa vào phòng, đến nơi ngồi, nhận được tờ giấy làm bài và đề thi rồi mở cửa ra thì mưa đang rơi dạt dào ngang khung cửa lớn trông ra dãy lầu đối diện với lùm cây xanh mượt đứng chen vai dưới kia và cô bé thì buồn ngơ ngác như bây giờ em đang buồn ngơ ngác. Mấy giọt keo trong đôi tay luống cuống theo nhau rơi nhanh xuống áo dài bao giờ mà em chả biết. Căn phòng ở đây bắt đầu nhộn nhịp người, một nhánh bằng lăng tím ngắt ai hái từ ngoài vào đặt trên bàn thầy, em xoay xoay đầu, nghiêng mắt, nhìn ngang rồi nhìn

đọc, nhìn ra sao đi nữa nhánh hoa cũng đẹp lạ thường nhưng màu tím thì tím quá, tím nảo nẫu. Tím sao mà tím ghê thế ở đây chẳng bao giờ em tìm được hoa tím chỉ có những bông trắng nhỏ đơn sơ. Mà chiều đó suốt con đường thả đi xa trường hơn, em đã đề ý tất cả những cây cỏ xung quanh nhưng hoa bằng lăng tím ngắt chả thấy, chắc những bàn tay học trò trước đã tìm được rồi, nhưng màu xanh là trời mưa mới mượt mà sao chứ, xanh nức nở làm cô bé con bời bời nhớ chuyện người đi kể lại, nhiều khi trên đường hành quân

hoa sim rừng nở tím cả cánh đồng mà chẳng được quyền dừng lại bằng khoảng hay một phút thả hồn với bản chất nghệ sĩ của mình dù dưới lớp chiến y. Ôi! Hoa sim buồn nhưng chắc chả tím như hoa bằng lăng. Hoa bằng lăng vừa tím lại vừa buồn ghê khiếp Hoa muốn phiên đã nở và chúng em đi tìm nhưng cả biết chúng đâu, chỉ biết nó có nở, nhả màu sắc bằng bạc trong không gian và ngắm đọng đứng hồn chúng em đứng âu sầu trong ngôi trường nhỏ ở đây. Xa ở vùng đất thấp gần mấy đầm nước đọng nhìn lên ngôi trường xinh đẹp với dãy mái nhấp nhô, ngôi giảng đường cao vút sau hàng cột đá to mà em vẫn thầm nghĩ chúng giống như những cột đá trong các ngôi đền Hy Lạp, vững chắc, hiên ngang làm điểm tựa cho cả cuộc đời học hỏi, hiểu biết của chúng em. Đứng ở con đường vẫn có mấy chiếc xe tải đá xuôi ngược nhìn lên khu lầu bên trái Nam sinh và khu lầu bên phải Nữ sinh với dãy lầu ba Sinh Lý mà những sáng có thực tập ngày trước, tất cả các cánh cửa sổ mở thành một hàng dài, từ trong đó nhọ nhíp những khuôn mặt cô cậu bé bên cạnh các dụng cụ thực tập học hỏi ăn cần, trên đường xe vào trường nhìn lên trông ngộ nghĩnh như sinh hoạt của những chú chim non qua một dãy cánh cửa lồng.

Mà bây giờ từ dưới nhìn lên chỉ thấy bầu trời xám với những áng mây trắng vờn vờ trên cao che mờ khu Đại Học, trời mưa lất phất và chúng em kéo nhau về trường, xe đang chờ để đón đưa bữa cuối. Chiều tối đó về cô bé con buồn

mềm người nhớ bạn, nhớ thầy,
 nhớ cô, nhớ bàn tay trắng muốt
 với những đầu ngón mềm hồng
 của cô thực tập những lần trải ví
 trùng trên lame để dạy học trò, nhớ
 ông Vũ đôi mắt long lanh tuyết trần
 hôm nói chuyện ở cầu thang với
 câu : thời từ nay hết Sinh Hoá rồi ;
 nhớ ông thầy học trò của SLSH
 với thể đứng nhớ hoài đó trên sân
 khấu Giảng Đường hay giữa đám
 đông cô bé sinh viên. Những câu
 anh chị thấy tôi có làm sai gì không,
 — hay — các anh chị biết tôi sai
 cái gì không — khiêm nhường dễ
 thương của những ngày đầu làm
 thầy giữa đám cô cậu bé học trò lém
 lỉnh tinh ranh Sinh Lý xin tiền,
 nhớ từng cái trêu đùa về, tiếng
 Harmonica trầm bổng bản Au
 revoir, tiếng guitar dồn dập bản
 « Khi đất nước tôi thanh bình »,
 tiếng hát nhịp nhàng dòn dã, nụ
 cười nở hết mình, nhớ nét mặt
 thoáng buồn của thầy Toán Hoá
 hôm cuối ôn qua sữa bài không
 được, nhớ đôi má búp bê của cô
 Nguyệt Anh ngày về đường mưa,
 nụ cười sau tấm kính xe lăn dài
 những giọt nước, nhớ câu — thầy
 thầy cho tụi con nghỉ đề từ giờ
 nhau — nhớ gói chanh cam thảo
 của thầy đi hết một vòng các cô bé
 ngồi vây quanh gốc cột chờ xe,
 cảnh hoa cẩm vôi lên phòng ăn
 Sinh Hoá đề chạy vội ra xe, trời
 mưa rưng rưng trên những cánh
 lá cô bé con ngát thả dài sau dấu
 xe lăn làm vết nhớ mong nhau, lỡ
 mai mình không về...

Buổi tối cô bé con về buồn mềm
 người, thấp đèn lên chả học mà
 ngồi ngẩn ngơ. Dạo này trời mưa
 lạnh, chắc trường em rồi ướt hết.

VƯƠNG THUY

CHO NHỮNG NGÀY VÀO HẠ

Bài thơ này em làm cho tất cả
 Cho bạn bè, cho lứa tuổi 13

Nghe thành thang trên mái tóc
 mặn mòi
 Rồi lặng lẽ nhìn hàng cây phượng
 đỏ.

Về ngàn nga bao đoạn sầu cách
 trở
 Chia ly nào mà chẳng có buồn
 thương ?

Nắm tay nhau muốn nói cũng
 nghẹn lời
 Người bạn hỡi, sẽ còn gì đâu
 nữa ?

Mai xa nhau là ngưng luôn tất
 cả
 Có còn gì những buổi giòn bên
 nhau

Niềm vui ấy giờ vùi trong dĩ
 vãng
 Một khoảng đời chắt ngát những
 niềm thương

Có thương không con đường đây
 là đồ ?
 Có thương không là áo trắng
 học trò ?

Còn gì nữa ời hạ buồn ray rức!
 Thôi cũng dành gạt nước mắt
 phân ly.
 THUY VY

ĂN QUÍT PHỞ

— Ở Hưng Đạo vừa mới mở một tiệm phở ngon lắm tụi mày ơi! Hay là tụi mình vào làm một châu đi, cuối tháng ăn khao mà lỵ: Thằng Hùng nói.

Nghe đến phở chúng tôi đưa nào cũng cảm thấy kiến đang bò bụng, hơn nữa cuối tháng đưa nào cũng được bà già thưởng cho vài ghim, không lẽ lướt phở thì để làm gì? Nghĩ thế nên năm thằng đều kéo nhau đến « Ngàn Phương » nhậu phở. Đến trước cửa tiệm phở thằng Hùng gọi giật lại:

— Bây giờ tụi mình tính làm sao ăn no bụng rồi, mà còn khỏi phải trả tiền thế mới hay.

Tôi nghĩ thầm trong bụng, có

nước ăn quít của người ta chứ làm gì được, nhưng không dám nói ra sợ tụi nó cho là mình có ý xấu, và lại trong túi đưa nào cũng có tiền hết cơ mà. Tôi im lặng để xem tụi nó đưa ra ý kiến như thế nào. Chợt thằng Long lên tiếng, bao nhiêu cặp mắt dồn về nó chờ đợi:

— Bây giờ tụi mình vào tiệm, cứ lẳng lẳng gọi thức ăn, đưa nào muốn ăn bao nhiêu thì ăn, khi nào hết muốn ăn nữa thì thôi, xong xuôi đầu đó, tao nháy một cái tụi mày đều rút bóp ra hết...

Nghe ý kiến ngộ ngộ, đưa trả thì một đưa trả thôi chứ, ai lại đưa nào ăn đưa nấy trả sao? Làm

vậy mất mặt KBC còn gì ? Từ xưa đến nay bọn này đều xài tiền chung kia mà ! Tôi thắc mắc với hỏi :

— Đưa nào trả một đưa thôi chứ ! Hay là đề tao trả, ai lại làm vậy người ta cười cho. Bộ tụi mình không thể bao cho nhau sao ?

— Ấy ! Máy chưa hiểu hết dự định của tao, thằng này đơn sơ cụ quả đi thôi ! Nó như thế này này... Tất cả tụi mình đều rút bóp ra, xong rồi đưa nào cũng đòi trả cả, như vậy ông chủ không biết lấy của đưa nào, giăng cò một hồi rồi tao đưa ra ý kiến...

Cả bọn vỗ tay tán thành, chấp thuận ý kiến tuyệt diệu này, thế là được một châu phở no nê mà tiền vẫn còn nguyên, chẳng mấy chốc chúng tôi đã chễm chệ trong tiệm phở, tiệm mới mở nên có vẻ sang ghê, nhieu lại mặt đưa nào cũng hơn hờ ngời rất tự nhiên, chắc là ông chủ cũng hy vọng một số tiền lớn đấy, với lại khách mở hàng mà, ông vui vẻ nói cười luôn miệng :

— Máy cậu dùng gì đề các em nó dọn ?

— Cho tôi một chai Lade, một tô bún bò giò heo, tiếp đến thằng Long có vẽ sành điệu lắm :

— Bác lấy cho bia 33 đi và một tô phở gà... Hết thằng này gọi đến thằng kia gọi, làm ông chủ trở tay không kịp, nhưng mặt ông cũng niềm nở lắm. Nào là thằng Hùng nem nướng, thằng Hưng Martin, hủ tiếu, thằng Tiến phở bắc nghĩa là thi nhau mà gọi.

Thằng Long còn bày ra trò ăn đưa nữa chứ, coi thử bụng thằng nào có thể chứa nhiều nhất. Ăn

uống xong xuôi đầu vào đấy, thằng Long gọi chủ tính tiền, miệng thì nói chuyện với chủ, nhưng hai chân thì đang nói chuyện với bọn tôi, đưa nào cái đầu cũng gục gục ra về đặc chi lắm. Chợt ông chủ nói :

— Máy cậu cho năm ngàn a !

Thằng Long không nói không rằng rút bóp ra nháy bọn tôi một cái, đưa nào cũng từ từ rút bóp. Giọng thằng Long oang oang :

— Đề tao trả tiền cho.

Thằng Hùng nói :

— Không được ! Tao mới tụi mày đi ăn thì tao phải trả tiền, ai lại đề máy trả ?

— Tao đi ăn với tụi mày lâu nay tao chưa trả, hôm nay tới phiên tao. Thằng Hưng nói.

Rồi tiếp theo thằng Tiến.

— Máy mới tao đi ăn thì đề tao trả tiền, chứ lẽ nào mà máy trả coi kỳ quá !

Tôi không nói bỏ tiền ra bán, nhưng thằng Long không chịu đề tôi trả. Tôi phải nói một câu cho hợp rơ một tí.

— Tụi mày đưa nào cũng đòi trả hết, bây giờ êm nhất là đề tao trả cho.

— Máy chề tao không có tiền sao máy ! Thằng Hưng nói.

Ông chủ ngồi cười, vì không biết lấy tiền của đưa nào bây giờ, ông cũng đưa ra ý kiến.

— Hay là máy cậu đánh tú ti đi. Nhưng cả bọn đều phải đổi.

— Tôi cũng không biết đánh tú ti nó ra làm sao nữa !

Đợi cho cả bọn tranh hùng tranh bá, thằng Long mới từ từ đưa ra ý kiến mà nó đã dự định trước,

chúng tôi đưa nào cũng nôn nao, không biết cái kế của thằng Long có thành không nữa. Nếu nó thành công thì không nói gì, lỡ không xong thì phải bay mất năm ghim.

Bây giờ mặt đưa nào cũng hiền từ chứ không có vẻ gì là chúa đang ăn quít cả.

— Bây giờ tôi đưa ra ý kiến này. Ông chủ gạch hai cái nứt từ chỗ này đến cuối đường Trần Hưng Đạo, nếu đưa nào chạy về đây trước thì đưa đó được trả tiền. Hiện giờ đưa nào cũng đòi trả tiền hết thì làm sao đây!

Ông chủ nghe ý kiến hay hay nên ưng thuận ngay, ông không biết đó là cái mưu của bọn tôi đặt ra, hơn nữa làm sao mà ngờ được, bảnh trai như vậy không lẽ đi ăn quít à! Ông lẳng lặng đi lấy phẩn về chúng tôi ngồi đợi ông trở về, xong đầu đấy năm thằng ra đứng xếp hàng, ông chủ cũng bắt ghế ra ngồi làm trọng tài. Ông đếm:

— Một... hai... sửa soạn, ba...

Năm thằng co giò chạy như

diên, ông chủ cũng tức cười, cười vì ý kiến ngộ nghĩnh của bọn trẻ. Nhưng rồi năm phút trôi qua... tiếp đến mười phút nữa mà bọn kia cũng chưa thấy trở lại. Ông lăm lăm một mình.

— Quái! Bọn này làm gì trên đó mà bây giờ chưa đưa nào tới đích, chạy gì mà như rùa vậy, mình ráng ngồi đợi một tí nữa coi!

Nhưng rồi bóng năm thằng cũng biệt tăm luôn, ông nóng ruột quá nên lấy xe chạy lên coi thử bọn này ngồi làm gì trên đây. Đến khi lên tới nơi thì hỡi ôi! Năm công tử nhà ta không còn một ma nào ở đó cả, ông tìm quanh quất cuối cùng cũng chả thấy đâu. Ông chợt nghĩ:

— Thì ra bọn này chạy đến cuối đường Trần Hưng Đạo rồi tẻ qua chi thông tin và đi mất. Đúng như ý nghĩ của ông chủ bọn này đến đó rồi tẻ đi mất, cả bọn đưa nào cũng được một bữa cười vỡ bụng. Thằng Long khoe khoang công trạng.

— Nhờ tao chứ không cũng bay mất năm ghim rồi!

— Mày chỉ được có tài khoe khoang công trạng, nếu không nhờ bọn này hưởng ứng lấy gì thành công? Thằng Hùng nói:

— Thằng nào cũng muốn kể công trạng của mình nên cứ ba hoa cái miệng mãi.

Cuộc vui chấm dứt đưa nào về nhà đưa đó, tôi quay lại quán phở « Ngàn Phương » nhìn thấy ông chủ ngồi than một mình.

— Minh già như thế này mà còn bị bọn trẻ chơi quít thì hết nước!

SA MẠC LINH

một chuyến công tác xã hội

● TRẦN THỊ HẬU

TUY chưa từng được nghe và thấy tận tường những hình ảnh của cuộc chiến tranh vùng hỏa tuyến Đông Hà, Trị Thiên, An Lộc Bình Long... Nhưng qua các tin tức hình ảnh thời sự hàng ngày, với con số đồng bào tị nạn càng ngày càng gia tăng đến mức độ kinh khủng đã ảnh hưởng và có tác dụng mạnh mẽ đối với chúng tôi — những người được sống yên ổn ở những miền bình yên. Người ta thường cho rằng tuổi trẻ là tuổi « ăn chưa no, lo chưa tới ». Nhưng trong chuyến công tác xã hội với phái đoàn sinh viên khoa học, tôi đã thấy tận mắt hình ảnh của những người trẻ tuổi đầy nhiệt tâm và hăng say.

Tôi được may mắn theo đoàn công tác xã hội của sinh viên khoa học nhờ quen một anh học ở trường K.H. Địa điểm đoàn công tác xã hội sẽ đến là Bình Dương. Sáng chủ nhật đẹp trời tôi tới trường K.H thật sớm. Tôi vẫn nơm nớp lo lắng bị « đuổi » về vì là thành phần trường ngoài. Sau khi điểm danh chúng tôi chia thành từng đội và được « chất đầy » trong 3 chiếc xe lớn bít bùng chỉ có một lò nhỏ hình vuông ở trên cao đề...thở. Anh trưởng đoàn giải thích vì sinh viên nghèo không có tiền thuê xe có chỗ ngồi đằng hoàng, thoải mái. Các anh chị sinh viên nhìn nhau cười thông cảm và hăng hái

lên xe. Tôi ngồi bó gối ở một góc xe với chị bạn mới quen được. Không một ngọn gió, không một hình ảnh hai bên đường — Xe chạy, tôi có cảm tưởng như đang ngồi trên...máy bay. Lâu lâu mới được ra khỏi thành phố ồn ào, náo nhiệt tôi muốn được thở hít không khí trong lành và nhìn cảnh đẹp hai bên đường...thế mà, tiếc quá! Nếu không, chứ tôi đã có một đoạn tả cảnh đường Saigon — Bình Dương hẳn là...tuyệt lắm? Anh trưởng toán gây không khí hào hứng bằng cách yêu cầu các anh chị cùng vỗ tay và hát chung những bài ca hùng mạnh: « Rồi hòa bình sẽ đến, đến cho dân tộc Việt. Đôi chim bồ câu trắng hẹn nhau về làng xưa. Rồi hòa bình sẽ đến, đến cho dân tộc Việt. Đến bù ngày gian khổ hiểm nguy nơi rừng sâu. Anh em ơi cho nhau đôi tay và tim này... »

Khoảng 10 giờ xe tới Bình Dương. Tại đây chúng tôi thấy có nhiều đoàn công tác xã hội khác như Đại học Sư phạm, các trường trung học ở Saigon v.v... Chúng tôi được biết ở Bình Dương có ba trại tạm cư chia thành nhiều khu trên một khu đất rộng lớn. Có trên 5 ngàn đồng bào chiến cuộc từ Bình Long, Chơn Thành, An Lộc về lánh cư tại đây. Những dãy nhà tôn dựng lên vội vàng làm nơi tạm cư của đồng bào. Mỗi gia đình ở trên một

manh chiếu nhỏ, bên cạnh là đồ đạc gồm áo quần và các phẩm vật cứu trợ.

Anh trưởng đoàn chia công tác cho từng đội. Đội V chúng tôi đảm nhận công tác vệ sinh. Các anh tay xẻng, tay cuốc bắt đầu đào những hố để chôn rác. Các chị người xách nước, người quét dọn rác rưởi xung quanh chỗ tạm cư của đồng bào. Đang làm việc bỗng một cụ già lại gần chúng tôi bảo :

— Các cậu đào cho tui một cái hầm để tui nấp. Lỡ có chuyện chi ở trong nhà chết hết mấy cậu ơi !

Tôi thấy tội nghiệp cho cụ quá ! Tuổi già, sức yếu cụ vẫn chưa được yên tâm thân. Cho đến hôm nay về tạm cư ở đây cụ vẫn chưa yên lòng. Một chị hỏi :

— Thế, thưa cụ ! cụ ở đâu về đây ?

Cụ già có vẻ xúc động, mắt rơm rớm lệ :

— Tôi ở Bình Long đó cô. Trên đó đánh dữ lắm. Thằng cháu tôi trúng đạn chết rồi có ơi !

Chúng tôi chưa kịp có lời an ủi ông cụ đã quay lưng vào trong. Trong lúc chúng tôi đang làm việc thì đồng bào có « thẻ » vội vàng tới các xe của những đoàn công tác xã hội để lãnh phẩm vật cứu trợ gồm : gạo, bánh mì, sữa, xi dầu, đồ hộp...ngoài ra còn có chiếu, ly, chén, áo quần v.v... Các nam nữ học sinh ở các trường trung học vào từng khu phát thuốc, săn sóc cho đồng bào. Đặc biệt một nhóm các anh sinh viên mở ngay một tiệm hớt tóc « bồ túi » được các em nhỏ ở đây nhiệt liệt ủng hộ.

Trời nắng và nóng như thiêu đốt các anh vẫn hăng hái làm việc tới 12 giờ trưa mới nghỉ tay dùng bữa trưa sau khi chôn và đốt được một số rác. Các đội chia nhau dưới mỗi gốc cây dùng cơm « tay cầm », sau đó được nghỉ ngơi tới gần 2 giờ mới tiếp tục công việc. Trong khi các đội khác nghỉ ngơi hoặc sinh hoạt với nhau, anh đội trưởng đội V dẫn chúng tôi vào một xóm cách đây không xa lắm. Những vườn trái cây nào mít, sầu riêng, mận...với những người dân hiền lành, mộc mạc gợi trong tôi hình ảnh một quê hương thanh bình, miền

quê với đồng lúa mệnh mỏng, vườn cây sai quả — tất cả được tình quê hương, dân tộc tôi yêu dấu. Ngón từ nào diễn tả hết nỗi ước mơ Hòa Bình của tôi?

Hết giờ nghỉ chúng tôi làm nốt công việc. Nhìn các anh chị sinh viên hăng hái làm việc dưới trời nắng gắt tôi không khỏi khâm phục họ. Các anh, các chị không phải là những người chỉ biết sách vở. Với khối óc này, với con tim này, với đôi tay này của các anh chị đã cho tôi thấy ở các anh, các chị những tâm hồn đẹp. Hình ảnh những người trẻ tuổi hôm nay — đầy nhiệt tâm, cười mở, quảng đại, chân thành đã thấp sáng trong tôi một niềm tin rạng rỡ.

Được nghỉ một lát tôi lùi vào dãy nhà tôn gần đó để tránh bớt nắng. Hồi sáng đi với vàng tôi quên cả chui vào đem nón. Tôi thấy tôi làm việc « đầu trần » một bà cụ ở khu II đã cho tôi mượn chiếc nón — thật là hên cho tôi. Nhìn những dãy nhà tôn dưới cơn nắng nóng bỏng, tôi không khỏi thương xót cho đồng bào. Nhưng với họ được một mái nhà che nắng, che mưa như ri là quý lắm rồi. Đang đứng nghĩ ngợi chợt một anh ở đội III lại gần tôi hỏi:

— Em ở đâu tới đây vậy?

Tôi đáp với vàng:

— Tôi học ở TV. *Trưởng Việt*

Cho tới bây giờ đã có mặt ở Bình Dương nửa ngày tôi vẫn còn ngại mỗi khi ai hỏi tôi ở đâu mà tới đây đi? Anh nọ ngẩn người nhìn tôi rồi cười. Thì ra anh tưởng tôi là một « nạn nhân chiến

cuộc » nên lại định hỏi thăm — có lẽ lúc đó vì đã thấm mệt trông tôi « thiều não » lắm nên anh mới làm, hơn nữa vì mảnh giấy ghi tên và dấu hiệu của đoàn công tác xã hội K.H trên ngực áo tôi đã...bay mất từ lúc nào và tôi cũng quên làm nốt. Tôi nghĩ giá lúc đó anh ta hỏi thêm « Ba em ở đâu? Má em còn sống hay đã mất? Em ở với ai hiện giờ? » chắc còn tức cười hơn nữa.

Lúc đó vừa nghe tin có 2 xe nước tới, các bà mẹ vội thức các con dậy và mỗi người mỗi thùng hoặc mỗi xô nhỏ chạy ra xin nước. Ở đây một giọt nước quý hơn vàng. Từ nước tắm rửa đến nước uống người ta tận tiện từng chút một.

Xong công việc, còn sớm chúng tôi có dịp tiếp xúc và thăm hỏi các đồng bào. Ở đây phần đông là ông già, bà già, đàn bà và con nít. Ngoài ra còn một số đồng bào Thượng. Một bà đang cho con nhỏ bú niêm nở nói chuyện với chúng tôi; bà ta kể:

— Máy ngày chạy loạn thật khò. Như tôi đây ba mấy đứa nhỏ chết, một bảy mười đứa con, vừa chết vừa lạc hết năm đứa lớn, còn năm đứa nhỏ đây. Thằng này là thằng út, cô coi mới mấy tháng đã bé chạy giặc rồi.

— Thế bác trai lúc trước làm gì, thưa bác?

— Hồi trước ông đánh xe bò. Nghèo thật đó cô nhưng cũng không chạt vật lắm.

Một bà cụ gần bên kể tiếp:

— Máy cô biết không, chạy giặc gần chết mà mấy đứa con nó cứ hỏi chừng nào về nhà làm tôi thật đứt từng đoạn ruột.

Chỉ một đứa nhỏ ốm yếu nằm ngủ trên vông bà cụ kể tiếp:

— Cô coi, mới chừng này tuổi mà chạy bộ, dữ lắm!

— Người Việt mình giỏi chịu đựng lắm cụ. Thiếu nhi Việt Nam mình cũng anh hùng nữa.

Khoảng 4 giờ có lệnh tập hợp, chúng tôi bịn rịn từ già đồng bào hẹn hôm khác lại thăm.

Sau khi kiểm điểm chúng tôi lại leo lên xe để trở về. Tôi lại sắp có cảm tưởng được ngồi trên... máy bay. Khi xe chạy tôi tưởng không ai còn đủ sức để hát như lúc đi. Nhưng không, các anh chị vẫn hát hùng và mạnh: « Rồi hòa bình sẽ đến, đến cho dân tộc Việt. »

CHO EM MỘT GIẤC NGỦ

Xin cho em giấc ngủ say nồng
Để em quên ánh mắt ngóng trông

Của mẹ già chờ tin chiến địa
Để chiêm bao mơ ước thật hồng
Xin cho em giấc ngủ bình thường
Để em thôi nhớ lời xót thương
Để em quên những trang cao

Những khổ đau đầy đầy phố phường

Xin cho em giấc ngủ êm đềm
Cho hiền lành về ngáp bóng đêm
Cho vui mừng xôn xao hơn hờ
Cho ngỡ ngàng chữ nặng mới mềm

Xin cho em giấc ngủ ngoài ngoài
Để em quên thân phận lạc loài
Để em quên mắt nhìn thù hận
Để em tạm trái mộng tương lai
Xin cho em giấc ngủ lãng quên
Giấc mơ thôi chưa chắt ư

phiên
Giấc mơ thôi tràn trề chết chóc
Mà chiêm bao trải lụa hồn nhiên

PHẠM THỊ ĐIỂM PHÚC

Đôi chim bồ câu trắng hẹn nhau về
làng xưa...

Tôi ngồi dựa vào chị bạn thiu thiu ngủ. Khi các anh chị cùng hát bản « Người về thành phố » tôi biết xe đã về tới Saigon.

Một ngày công tác xã hội chấm dứt!

Hòa bình ơi! Ta mong đợi!

TRẦN THỊ HẬU
(Trung Vương)

một chuyến phi-hành

● TUYẾT OANH

Vừa đi học về, em ném cái cặp lên bàn rồi ôm mặt chạy về phòng. Chưa kịp cởi áo em đã nằm vật xuống giường khóc tãt tức. Em vừa bị một con số không vào điểm quốc văn vi phạm tội nói chuyện trong giờ học. Nhưng em nào có nói chuyện đâu, em đang nhắc chứng nhỏ Lê đứng nhìn ra cửa sổ, hãy nghe cô giảng bài. Thế mà cô không hiểu em lại cho em zéro mới tức chứ!

Em khóc thật lâu và ước mong sẽ có một bà tiên nhân hậu hiện ra hỏi tại sao con khóc? Ôi! sung sướng biết bao! Khi ấy em sẽ làm nũng bà tiên để bà thương mà ban phép lạ. Mãi nghĩ ngợi mà em thiếp đi tự lúc nào. Đến khi tỉnh dậy, em thấy có một ông già râu

tóc bạc phơ, tay chống gậy đang nhìn em cười hiền. Em ngồi dậy đưa tay dụi mắt và hỏi:

— Thưa ông, ông có phải là tiên không?

Ông già vuốt râu:

— Hà hà... Thời đại khoa học này làm gì có tiên giáng trần.

— Thế ông là ai? Từ đâu đến?

— Ông là người cầm đầu một quốc gia rộng lớn ở hành tinh Hoả tinh.

— Thế ra ông từ Hoả tinh đến đây?

— Đúng.

— Tại sao ông nói được tiếng Việt Nam?

— Ở nước của ông ai mà không biết nói tiếng Việt Nam. Tiếng Việt Nam nói nghe êm như mơ nên được người ta dùng nhiều. Và lại ở Hoả tinh người ta mến người Việt Nam lắm.

— Thưa ông, ông có thể cho cháu biết « cao danh »?

Ông già cười híp mắt:

— Béo Mập là tên của ông. Còn cháu có phải tên Tuyết không?

— Dạ phải. Nhưng sao ông biết?

— Hà hà... Ông còn biết cả những ước mơ của cháu nữa kia! Có phải cháu mơ sau này trở thành nhà bác học?

— Vâng.

Ông Béo mập cười lộ cái hàm răng vàng « toé lửa »:

— Hà hà... Các búp bê Việt Nam dễ thương quá. À! Cháu này! Cháu muốn lên xứ ông chơi không?

—Ồ ! Thích nhỉ ! Bao giờ đi hả ông ?

— Đi ngay bây giờ. Thôi cháu rửa mặt rồi đi với ông.

Vài phút sau, em và ông Béo Mập bước ra khỏi nhà. Em hỏi :

— Thưa ông, chúng ta đi bằng cách nào ?

— Phi cơ liên hành tinh. Kia ! Nó kia ! Cháu hãy bước lên.

Phi cơ liên hành tinh đang ở trước mặt em. Đó là một cái đĩa bay rất lớn, đường kính độ hai thước, màu ngà sáng loáng. Bên trong có chứa một bộ máy điện tử lớn bằng cái lò. Khi em đã ngồi gọn lôn trong phi cơ liên hành tinh thì ông Béo Mập đưa tay bấm cái nút màu xanh trên máy điện tử, tức khắc cái đĩa bay vụt bay lên cao. Lên cao mãi... Em thiếp đi, bên tai còn nghe tiếng gió kêu vù vù...

Ông Béo Mập đập vai em :

— Dậy đi bé con ! Tới nơi rồi.

Em tỉnh giấc, bước vội ra khỏi phi cơ liên hành tinh. Em nhìn xuống thấy quả đất nhỏ và tròn như trái banh. Em quay quay ông Béo Mập hỏi !

— Ông ơi, đây là Hoả tinh ?

—Ừ. Nử sở của ông đó !

—Ồ ! Có con sông chảy quanh co nữa cơ ! Đẹp quá hở ông ?

— « Sông » là gì hở cháu ?

— Sông là dòng nước này nè ! Nó phát sinh từ nguồn rồi chảy ra biển. Ông ráng mua quyền tự điển Việt Nam mà tra thì rõ. Bây giờ ông dắt cháu đi thăm quốc gia của ông đi !

Ông Béo Mập dẫn em vào dinh cơ giới thiệu với quý vị dân biểu, nghị sĩ, thủ tướng... đang cùng nhau đánh cờ tướng. Ông Béo Mập vào, tất cả đều đứng dậy chào. Ông Béo Mập chỉ em giới thiệu :

— Đây là bé Tuyết. Thiếu nhi nước Việt Nam ở địa cầu.

Các vị dân biểu, nghị sĩ... xoa đầu em và hỏi :

— Nước Việt Nam hết chiến tranh chưa cháu ? Sài Gòn, Hà nội độ rầy vui không bé ?

— Đà Lạt, Nha trang, Hà tiên, Huế... Còn nhiều du khách đến viếng không bé ?

Em huyền thuyên trả lời những câu hỏi của các ông ấy và sau cùng em hỏi một vị « Tổng trưởng kinh tế » :

— Thưa ông. Ở trên này có trồng được lúa Thần nông hông ?

Ông ta cười :

— Ở đây chưa trồng loại lúa ấy nên chẳng biết có được hay không ? Khi nào bé lên lần nữa

nhớ đem biếu ông vài hạt lúa giống nhé !

Sau khi xong cái « mục » giới thiệu em với các ông lớn, Tổng thống Béo mập mời em ở lại dự tiệc... chay. Ở Hoà bình người ta ăn toàn đồ chay. Trong buổi tiệc còn có những màn văn nghệ, các ca sĩ đều hát nhạc Việt Nam. Các ca sĩ hát với cái giọng hơi ngọng vì nói tiếng Việt không rành. Duy chỉ có nam ca sĩ Cắc Kè với bản : « gia tài của mẹ » và nữ ca sĩ Chi Mến với « Diễm xưa » là hay hơn cả.

Khi xong tiệc, em được Tổng Thống Béo Mập dẫn đi dạo phố. Đường phố thật sạch sẽ, thỉnh thoảng em lại thấy có vài giò rac buộc bên đường. Đến rạp cái lương ông Béo Mập dẫn em vào xem. Em rất ngạc nhiên lần thích thu khi thấy khán giả mua vé không thêm chen lấn mà thông thả đứng xếp hàng chờ tới phiên mình. Tổng thống Béo Mập vẫn đứng xếp hàng bên đám thương dân. Em nhìn ông hỏi :

— Sao ông đi mà không có lính theo ? Rủi người ta ám sát rồi sao ?

— Ở đây không có cái vụ loi thôi đó. Khi ở trong dinh cơ thì là Tổng thống mà khi đi xem hát thì ông là khán giả. Một khán giả đi xem hát mà cần gì phải có lính theo ?

Lúc vào rạp, ông Béo Mập nói :

— Châu ráng ở đây chơi vài ngày nữa nha.

— Mỗi ngày ở đây bằng bao nhiêu ngày ở địa cầu ?

Tổng thống béo Mập cười hiền :

— Một ngày ở đây bằng mười năm ở địa cầu.

Em sợ quá khóc thành tiếng :

— Ông ơi ! Châu ở đây mất nửa ngày, tức năm năm ở trái đất. Châu phải về ngay kẻo má châu trông. Ông ơi ! Các bạn châu bây giờ có lẽ sắp thi tú tài một rồi. Thôi, ông cho châu về, châu hồng coi hát đâu. hu hu...

Ông Béo Mập phải kêu tắc xi chở em về dinh rồi dùng phi cơ liên hành tinh đưa em về trái đất. Ông ta lấy địa đồ thế giới tìm Châu Á rồi tìm nước Việt Nam bay thẳng tới. Nửa đường vì muốn biếu diễn tài nghệ, Ông cho phi cơ liên hành tinh đảo qua, đảo lại. Đứng lúc em đưa tay cột lại mái tóc, không nam chặt ghế ngồi nên bị rơi xuống. Em nhắm mắt hét lên một tiếng hải hùng...

— Tuyết, dậy ăn cơm con ! Con nằm mơ thấy gì mà la dữ vậy ?

Em mở mắt thấy mình nằm trên nệm và má đang đứng cạnh giường âu yếm nhìn em...

TUYẾT OANH

Kỳ Anh điệp vụ dưới ĐAY BÈ

ĐOÀN ĐỨC TIẾN

KỶ ANH, CHẴNG THAM TỬ TRONG NGÀNH PHẢN GIÁC. A
CÁI ĐẶC BIỆT CỦA KỶ ANH LÀ CÓ THỂ TẠNG HÌNH KHI CÓ
MỘT GIỌNG ĐIỆN CHẠY QUA CƠ THỂ. KHI ĐÓ CHẴNG,
SẼ BIẾN THÀNH MỘT BÀN TAY BĂNG THÉP, VÀ CÓ THỂ
XỬ DỤNG MỘT KHẨU SÚNG PHONG HỎI MỀ RẤT TÀI TÍNH

Hôm ấy, TRONG MỘT PHÍ VỤ ĐẶC BIỆT CỦA ĐOÀN
PHÍ CỎ QUÂN SỰ GIẢN ĐIỆP...

ALÔ! CHÚNG TÔI
VỪA PHÁT GIÁC RA
CÓ MỘT VẬT LẠ TRÊN
KHÔNG PHẬN CỦA TA!
XIN CHO BIẾT PHẢI LÀM
SAO? STOP...

TÀI SỞ PHẢN GIÁC. I A
DƯỚI ĐẤT LIÊN...

THỪA... VẬT NÀY
CÓ THỂ NGUY
HIỂM...!

ĐỪNG LO
Ở TỌA ĐỘ A
NÀY ĐỀU CÓ VẬT
GÌ...

ALÔ! VẬT LA CÁC ANH VỪA KHÁM PHÁ
ĐÓ LÀ PHI THUYỀN ĐỊCH CỦA HẠNH TINH,
ALPHA! MAU BẮT HỌ HẠ CANH XUỐNG... NẾU
CHÔNG CỬ, THÌ CỬ
VIỆC BẮN!

CÁC PHI CỜ THEO SÁT NÚT
CHIẾC PHI THUYỀN LA ĐÓ
ĐỂ RA LỆNH CHO NÓ HẠ
XUỐNG NHỮNG.

NÓ VẪN NGOAN CỜ!
TA KHÔNG THỂ CHỖ
BỎI NỮA... MAU KHAI
BỎA ĐI...!

O.K!

TỨC THÌ MỘT LOẠT PHI
TIỀN ĐƯỢC PHỎNG
TỎI... VÀ TRÚNG
NGAY HỒNG
PHI
THUYỀN
LA...

2

TRÊN CHIẾC PHI THUYỀN DỊCH

A-
ALO! PHI THUYỀN 11
GỌI ALPHA! BÓN ĐĨA
CẦU ĐÃ HẠ PHI THUYỀN
CHUNG TÔI RỒI. HIỆN
GIỜ ĐANG BỐC CHAY!

KHI ĐÓ TAI HÀNH TINH ALPHA

ALO! ALPHA TRẢ LỜI PHI
THUYỀN 11.. HÃY TÌM CÁCH
ĐÁP XUỐNG VÀ PHÁ HUỖ
PHI THUYỀN ĐI, RỒI HOÀ
TRANG THÀNH NGƯỜI ĐIRA
CẦU ĐỂ ĐỂ
BỀ HÀNH
ĐÔNG!

NẾU CÁC ANH CỨ XÚC TIẾN ĐỀU ĐỀU VÀ CÔNG VIỆC ĐUNG
NHƯ Ý MUỐN THÌ CHẮC CHẮN TA SẼ CHINH PHỤC ĐƯỢC ĐIRA
CẦU TRONG THỜI GIAN NGẮN!

XIN ĐĂNG TRƯỞNG CỨ TIN
TƯỞNG Ở CHÚNG TA, VÌ CHÚNG TA LÀ NHỮNG
NGƯỜI TÀI GIỎI VÀ THÔNG MINH HƠN NGƯỜI
ĐIRA CẦU NHIỀU!

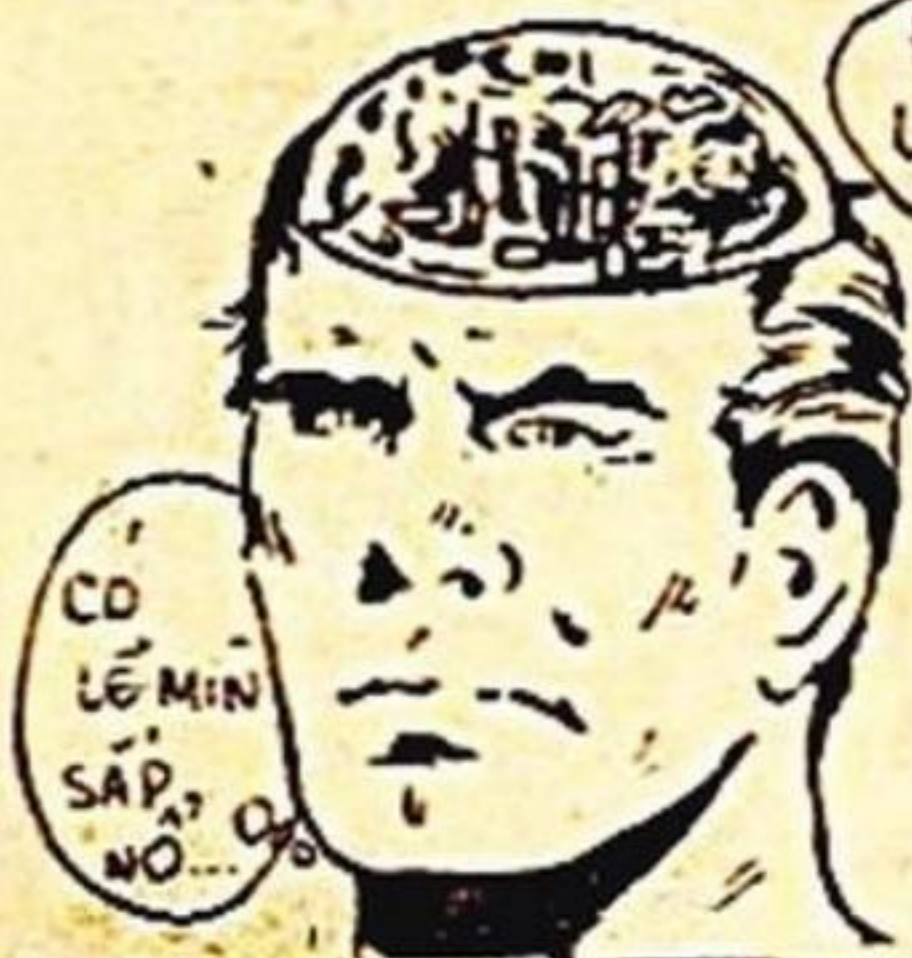
NỬA GIỜ SAU, PHI THUYỀN CỦA
HANH TINH ALPHA ĐÃ CHUI XUỐNG RỪNG

VÀ SAU ĐÓ BA NGƯỜI HANH TINH
BƯỚC RA. HỌ ĐỂ HẾT Y PHỤC TẠI
ĐI MAU! HANH TRONG ĐÓ...

ĐANG TRƯỞNG BÀ LUYỆN CHO CHÚNG TÀ VỀ
LỐI SỐNG CỦA NGƯỜI ĐỊA CẦU BÂY GIỜ
CHỈ CÒN BỘC NỬA THÔI!

CÓ LẼ MÌNH
SẮP... Ồ...

SAU VỤ NÀY ĐÓ, TẠI SỞ PHẢN GIÀN C.I.A. ÔNG GIÁM ĐỐC CHO MỜI
CHANG ĐIẾP VIÊN KỸ ANH VÀO ĐỂ GIAO CÔNG TÁC...

VỤ NÀY CÓ VẺ MỒ AM! TÔI YÊU
CẬU ANH ĐẾN ĐỂ ĐIỀU TRA!

VÀNG! TÔI SẼ CỐ GẮNG
HOÀN THÀNH NHIỆM
VỤ!

HỒI SAU, KỲ ANH ĐÊN NƠI
XÃ RA VỤ NỖ

TẤT CẢ CHỈ CÒN LẠI NHỮNG
MẠNH VUN DƯỚI BỜ SÀU

Ồ! MỘT MIẾNG KIM KHÍ BỊ CHÁY!...

PHẢI CÓ NHIỆT
ĐỘ THẬT
NỒNG MỚI
HỦY ĐƯỢC!

ALÔ! ALÔ! THỦA ÔNG GIÁM
ĐỐC! TÔI ĐÃ TÌM THẤY NHIỀU
NGHI VÂN TRONG VỤ NỖ
NÀY! TÔI TIN CHẮC LÃ
BON TRONG PHI THUYỀN
ĐÃ THOÁT.....

VÀ DÙNG MỘT LOẠI MÌN TỬ
ĐÔNG CỰC MẠNH HỦY CHIẾC
PHI THUYỀN ĐI BÈ PHI TANG!
NÊN HIỆN BÂY GIỜ CHÚNG ĐÃ
TRẢ TRÒN VÀO TÀN
CHUNG RỒI. CÓ TÍN
GI TÔI SẼ LOA SAU
STOP.

VÀ SAU ĐÓ, CHANG ĐIẾP VIÊN KỸ ANH ĐẾN MỘT BỆNH VIỆN GẦN NƠI
PHI THUYỀN ĐI NƠI

ANH HỎI THĂM NGƯỜI BỆNH HÀ?

À... CÓ!... SÁNG NAY CÓ MỘT NẠN NHÂN BỊ ĐANH
ĐOẠT XE MỎI VÔ!...

BÁC SĨ CHO PHÉP
TÔI ĐƯỢC VÔ THĂM
BỆNH NHÂN MỘT CHÚT

TẠI PHÒNG BỆNH CỦA NẠN NHÂN.

TÔI KHÔNG LÃM ĐÀU... BỌN,
CHUNG NƠI GOM BA ĐUA ĐÃ ĐANH
TÔI ĐỂ... THÔI XE

CHUNG GIỐNG HẾT NHƯ MINH
YÊU ĐÓ! NHƯNG NẾU NHƯ KỸ
THÌ ỒC CHUNG NHƯ MỘT HỘP
KINH ĐÂY NHƯNG MÀY MỐC
TÔI TÂN!

CÂU CHUYỆN CÓ LẼ CHƯA HẾT...

DÍ NHIÊN... TÔI
CŨNG NGHE THẤY
CHUNG NÓI CHIẾC
TIÊM THUỶ ĐÌNH
TÊN MÃNH SỬ... ỒI
ĐAU ĐẦU QUÁ!

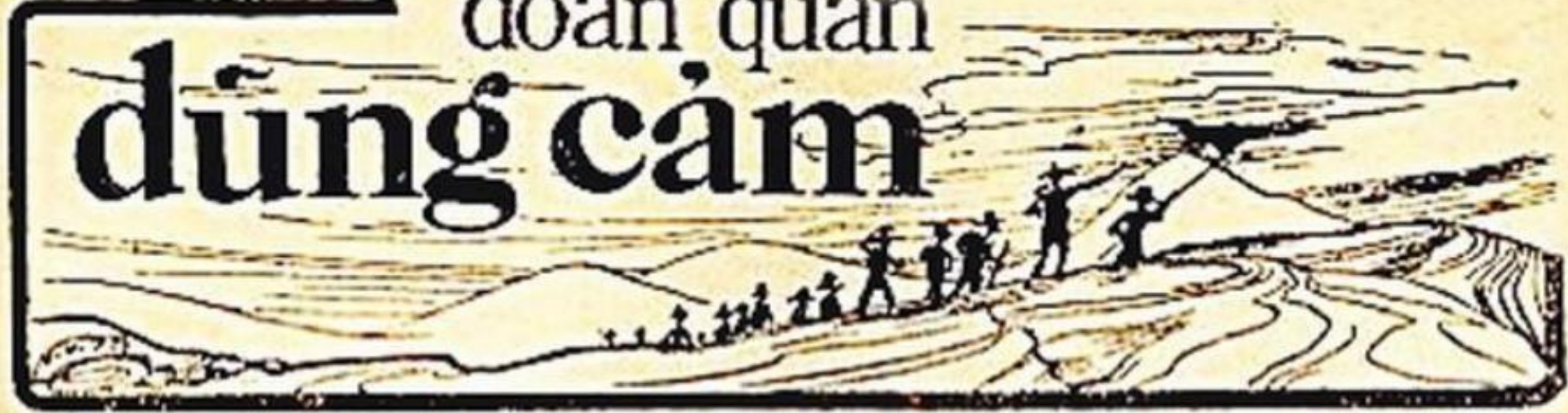
NƠI KONG NẠN NHÂN BẤT TỈNH...
KỸ ANH NHƯ TÌM RA Ý NGHĨ NÀO
ĐÓ VỚI TỬ GIẢ RAXE PHÒNG ĐI
TRONG BỀM DẠI UTỊCH...

CÓ HUYONG LẮM! PHẢI
RA TAY NGAY!

(còn tiếp)

đoàn quan dũng cảm

TIẾP THEO

Truyện dài phóng tác của HOÀNG ĐĂNG CẤP

Cậu bé nói :

— Không phải ý cháu muốn nói thế. Cháu không sợ đâu, không nhát đâu ! Nhưng cháu nghĩ rằng đây là một chuyện của người lớn. Tại sao chú không báo tin cho cảnh sát hả chú ?

— Lúc nào cháu cũng nói đến cảnh sát à ! Cảnh sát lo chuyện của họ. Chú lo chuyện của chú. Bồn phẫn của chú là phải tìm cách điều tra riêng hầu tìm ra manh mối trước cảnh sát. Nhà báo mà cháu...

Nói tới đây, nhà báo mỉm cười, vỗ vai Tuấn rồi nói tiếp :

— Cái thú tuyệt vời của nhà báo là khi biết chỉ có mình độc nhất đang trên đường tìm dấu vết thủ phạm và đi trước cảnh sát. Chú có nguồn tin, chú muốn dành độc quyền, chú muốn đi tới thành công... vì có như thế chú mới có những bài báo gây chấn động dư luận... Cháu có cảm thấy thế không, Cháu Tuấn ?

— Cháu đã hiểu... Như thế thì cháu có thể giúp chú... Nhưng chú phải hướng dẫn cháu...

— Sáng nay, bác sĩ cho biết vài ngày nữa chú có thể đi được với điều kiện phải kỹ lưỡng. Công việc gấp lắm. Với những phương tiện không lờ, cảnh sát chắc chắn sẽ biết được bọn cướp dấu đồ ăn cắp ở đây. Như thế tên tuổi của chú sẽ bị cháy tiêu ở đây... Cháu có thấy chán nản không ?

— Không, cháu không chán nản. Cháu chỉ sợ cháu vụng về làm hỏng công việc của chú.

— Cháu đâu có vụng về... Cháu nhanh nhẹn và giỏi lắm. Cháu quên cháu đã thành công trong nhiệm vụ số 1 chú giao phó cho cháu rồi à ?

Tuấn tính thú nhận sự thiếu tự chủ của mình khi nói chuyện với Ánh, nhưng Tuấn dừng lại được và dấu khuyết điểm này không cho nhà báo biết.

Tuấn nói :

— Bây giờ mình tiếp tục hả chú ?

— Dĩ nhiên ! Nhưng trước tiên, chú phong chức cho cháu đã.

Kể từ bây giờ, cháu là một nhà thám tử thực thụ và cháu sẽ bình đẳng với chú trong những cuộc bàn cãi về vấn đề này. Bây giờ đến chiều cháu có làm gì không ?

— Cháu phải gặp các bạn cháu. Sáng nay cháu đã trốn các bạn để đi làm công tác chủ giao phó. Nếu chiều nay cháu không gặp các bạn chắc chắn các bạn cháu sẽ nghi ngờ !

— Được ! Cháu cứ đi chơi đi. Về phầa chú, chú sẽ suy nghĩ và sắp đặt kế hoạch cho « nhiệm vụ số 2 » của cháu. Đến giờ cơm chiều cháu trở về gặp chú, mình sẽ bàn luận kế hoạch chung. Được không cháu ?

— Dạ ! Được ! Chiều nay sáu giờ cháu sẽ gặp chú...

— Giỏi ! Chào nhà thám tử !

•••

— Anh không có nghe em nói à ? Phát câu nhậu với anh.

Tuấn hỏi :

— Em nói gì ?

— Em nói ông Viễn có vẻ không thích em !

— Ông Viễn có làm gì em không ?

— Ông ấy không có làm gì em cả ! Nhưng ông ấy đã giữ anh mãi ở bên ông ấy. Lần đầu tiên, anh đã không theo em với Minh ra quán để được gần ông ấy !

— Bộ em tức à ?

— Tức gì ?

Anh em Tuấn đi cạnh nhau. Sau mấy lời trao đổi, hai anh em im lặng. Tuấn suy nghĩ dūr dơi. Về một khía cạnh nào đó, Phát đã nhận xét không lầm. Từ trước đến nay, ngoài tình anh em ruột thịt, anh em Tuấn còn là đối bạn trung thành nữa. Hai đứa chả đấu nhau điều gì cả. Anh em Tuấn luôn luôn sát cánh nhau trong những cuộc đụng độ giữa hai làng Sơn Hà và Xã Tắc. Tuấn luôn luôn làm tròn phận sự người anh cả bảo vệ đứa em nhỏ và Phát bao giờ cũng có mặt khi Tuấn cần điều gì.

Không lẽ vì nhà báo Nguyễn Tri Hồng mà anh em Tuấn mất cả sự tin cậy lẫn nhau ! Hơn nữa, công cuộc tìm kiếm càng lúc càng tế nhị, khó khăn : Nhà báo Nguyễn Tri Hồng đã biết rõ như thế. Tại sao không tìm thêm đồng chí ? Tại sao không... Lẽ dĩ nhiên, Tuấn đã hứa với nhà báo giữ bí mật, nhưng kết quả trên hết. Vả lại, với Phát thì có gì mà phải lo !

Và Tuấn đã quyết định.

— Anh có chuyện nói với em. Minh ra « trại » trẻ cũng được vì câu chuyện này quan trọng lắm. Anh em mình ghé chơi ông Tèo đi...

Chòi ông Tèo là một cái chòi lá nhỏ mà ông Tèo cất ở cuối vườn của ông để ông nghỉ ngơi sau những phút làm việc mệt nhọc. Đó là nơi lý tưởng để trao đổi tâm sự. Hai cái thùng gỗ thông được dùng làm ghế ngồi.

Ngồi đối diện nhau, anh em Tuấn nhìn nhau một lúc như để khôi phục lại tinh huynh đặng đậm đà bất diệt. Sau giây phút im lặng cảm thông, Tuấn mới chậm rãi thuật lại không bỏ một chút chi tiết nào tất cả những gì nó đã làm với nhà báo Nguyễn Tri Hồng rồi kết luận :

— Chú Hồng đã bảo anh phải giữ bí mật. Nhưng anh nhận thấy trách nhiệm nặng nề quá... Anh đã kể hết cho em nghe, em cũng phải giữ bí mật đó nghe !

Tinh khí Phát khác hẳn tinh khí Tuấn ! Tuấn cuồng nhiệt, gan dạ, nhiều lúc thiếu thận trọng, trong khi đó Phát hết sức thận trọng kỹ lưỡng, nhút nhát.

Nghe anh nói xong, Phát đưa ý kiến :

— Nếu ba má biết chuyện này chắc ba má không bằng lòng.

— Nhưng nếu mình thành công thì...

— Nhưng có thể gặp nguy hiểm...

— Chỉ cần thận trọng một chút, lo gì !

Hai tinh khí va chạm rõ rệt. Nhưng, chỉ chốc lát, Tuấn đã thuyết phục thành công em mình.

Phát nhượng bộ :

— Em không bằng như anh nhưng có lẽ anh có lý. Hơn nữa, em không thể để anh một mình trong sự hiểm nguy !

Tuấn đứng dậy, hai gót chân chum lại :

— Vững bền !

Phát cũng đứng dậy theo và giơ bàn tay ngang trán rồi la to :

— Danh Dự ! Trung Thành !

Rồi hai anh em thẳng bước đến « trại binh ».

— Em có ý này, Phát nói. Anh đã có lý khi không giữ bí mật với em. Thế nào sau này mình cũng sẽ cho nhà báo đó biết. Như thế sẽ không còn gì bí mật nữa. Vậy tại sao mình lại không nói cho vài người bạn thân biết thêm ? Em nghĩ như thế lợi hơn. Mình sẽ hợp thành một nhóm...

Lúc đầu, Tuấn phản đối ý kiến Phát nhưng sau đó Tuấn có vẻ do dự.

— Em muốn mình nói với ai ?

— Thịnh Vực, Tuyên nhạc sĩ... và cả Thanh lẫn Tùng nữa... Em tin mấy anh đó cũng như mình.

— Đồng quá ! Để anh suy nghĩ đã... Chiều nay anh có hẹn gặp

lại chú Hồng. Theo em, mình có nên cho chú Hồng biết quyết định của mình không ?

— Không nên ! Ông Hồng sẽ cự anh cho coi !

Khi hai anh em Tuấn đến Lâu Đài, năm đứa trẻ đã ngồi sẵn trên những tảng đá to chung quanh một cái bàn gỗ vát vịn từ bao giờ. Đó là Thịnh, Tuyền, Thanh, Ánh và Tùng. Những đứa trẻ khác đang chạy nhảy vui đùa ở một vùng đất cách đó vài chục thước.

Vừa thấy anh em Tuấn tới, cả năm người đều đứng dậy. Đó chính là theo truyền thống của đoàn quân dũng cảm làng Sơn Hà.

— Tui bây đến trễ quá ! Thịnh phê bình.

— Công tác tối khẩn ! Tuấn trả lời ngắn gọn.

— Chuyện gì vậy ?

— Tao sẽ nói sau.

Cuối cùng, Thịnh nói to :

— Tất cả ngồi xuống !

Thịnh chính là tướng chỉ huy đoàn quân dũng cảm làng Sơn Hà. Thịnh được toàn thể đề cử vào chức vụ tối cao này sau ngày Thịnh biểu dương sức mạnh và sự lanh lẹ của mình làm tất cả mọi người đều khâm phục. Giống như thời xa xưa và thời nay, đoàn quân dũng cảm làng Sơn Hà cũng bầu cử một hội đồng tối cao. Hiện giờ, hội đồng này gồm có : Ánh giữ chức đại úy, Tuấn và Phát hai anh em đều giữ chức trung úy, Thanh giữ chức bí thư có trách nhiệm soạn thảo bản phúc trình các buổi họp của hội đồng hoặc chuyển đến các lãnh tụ của làng Xã Tác tối hậu thư của làng Sơn Hà, Tùng giữ nhiệm vụ quan trọng nhất, nhiệm vụ thủ quỹ và Tuyền giữ chức trưởng ban nhạc.

Nhắc đến nhiệm vụ thủ quỹ của Tùng thì phải nhắc đến kho tàng của đoàn quân dũng cảm làng Sơn Hà. Kho tàng của đoàn quân này thật lạ lùng. Về tiền mặt, đoàn quân chỉ có một số tiền hết sức khiêm nhượng dùng để mua những gì hết sức cần thiết. Trái lại, kho tàng rất đồ sộ được chia ra làm hai khu vực (khu vực chiến tranh và khu vực hoà bình) gồm có những đồ lạc soong thật kinh khủng. Đoàn quân đã thu thập tất cả, những thanh sắt nhỏ, miếng giẻ rách, mảnh gỗ, dây cao su rồi sắp xếp để dành trong kho tàng dù những vật đó có dùng được gì hay không. Từ lâu, bộ tham mưu đoàn quân dũng cảm làng Sơn Hà đã tìm kiếm một nơi an toàn để giấu kho tàng hàng quân địch làng Xã Tác không thể xâm nhập phá hoại và ăn cắp được. Vì thế kho tàng bị phân tán mỏng trong các bụi rậm chằng chịt của núi rừng, chỉ có những người đặc biệt của đoàn quân mới có thể tìm thấy các nơi cất giấu kho tàng được, lẽ dĩ nhiên những người này phải nhờ những bản đồ quân sự hết sức phức tạp và nhất là phải nhờ những dấu hiệu bí mật khắc trên các cây rừng.

Kho tàng cung cấp luôn luôn những đồ vật cần dùng tùy theo nhu cầu chiến tranh và hoà bình. Nhờ cách tổ chức khéo léo này, đoàn quân dũng cảm làng Sơn Hà luôn luôn chiến thắng đoàn quân dũng cảm làng Xã Tắc. Vì lý do này, đảng Xã Tắc luôn luôn tung ra những điệp viên để tìm ra cho được các nơi chứa của kho tàng làng Sơn Hà.

Khi anh em Tuấn vừa đến, Hội Đồng Tối cao đang bàn luận hết sức nghiêm trọng về vấn đề quân địch đang tung người do thám vào lãnh thổ làng Sơn Hà.

Thịnh quay sang nói với hai ủy viên đến trễ :

— Thanh kể lại rằng em của nó là Thủy có thấy rất nhiều đũa đáng tình nghi lảng vảng trong rừng. Hôm qua, khi mang cơm cho ba đang đốn củi trong rừng, Thủy đã thấy hai anh em Hùng và Hồ nhảy trốn vào một bụi rậm.

Thịnh nói xong, Thanh nghiêng rằng :

— Tao sẽ cho tụi nó biết tay !

Viên tướng chỉ huy nói nghiêm trang :

— Máy sẽ chứng tỏ điều đó trong trận đụng độ sắp tới. Bây giờ, vấn đề trực tiếp là mình đã biết tụi làng Xã Tắc đang do thám mình. Như tụi bây biết, chỗ anh em Hùng, Hồ lảng vảng chính là nơi chứa số 3...

Tuấn nói :

— Chắc bọn chúng đang chuẩn bị tấn công mình để phục thù trận đòn tháng rồi...

Thịnh tiếp theo :

— Theo tao, sự bố phòng của mình có hơi lỏng lẻo. Đáng lẽ mình phải luôn luôn chuẩn bị, đằng này mình có vẻ lơ là quá. Nếu lúc này mà bị tấn công, có lẽ mình khó chống cự lại lắm. Bọn mình đã ngủ quên trong Lâu Đài. Mình phải biến tức khắc Lâu Đài thành Thành Lũy mới được ! Tụi bây đồng ý không ?

Sáu ngón tay giờ cao chấp thuận lời đề nghị của viên chỉ huy.

— Tốt ! Thịnh nói to. Mình phải sửa chữa và xây dựng lại Thành Lũy ngay !

Nói xong, Thịnh đưa lên mỗi một cái còi và thổi một tràng dài. Tiếng còi vang lạnh lạnh khắp núi rừng...

Liền lúc đó, mọi trò chơi đều ngừng tức khắc. Đám trẻ tụ họp thành hàng ngũ hết sức kỷ luật. Tất cả đều im lặng chờ đợi lệnh của chủ tướng. (Trong các lớp học, các học trò mà tuân lệnh thầy như vậy chắc các thầy thích lắm !)

Thịnh trèo lên « khán đài » (khán đài là một lô đá sắp lên nhau thành những bậc thang thật thô cũng là nơi dành cho các lính canh đứng trong trường hợp có chiến tranh).

— Các hiệp sĩ ! Thịnh nói. Cơ quan tình báo đã cho chúng ta biết là bọn địch đang muốn phục thù...

Tức thì, tất cả các hiệp sĩ làng Sơn Hà đều reo vang cả núi rừng :

— Ha ! Ha !

Thịnh giơ tay cho tất cả mọi người đều im lặng.

— Hội Đồng Tối Cao đã quyết định phải tăng cường sự bố phòng. Mọi người phải làm việc ngay. Nhỏ vác đá. Lớn xây tường. Tất cả hiệp sĩ nghe đây !... Vững Bền !

— Danh Dự ! Trung Thành ! Gắn ba chục cái miệng la to một lượt.

Đoàn quân liền phân tán mông đê thi hành phận sự, theo lệnh của chủ tướng. Tuấn hỏi nhỏ em :

— Theo em mình phải cho tụi nó biết vụ của mình ?

Phát đáp :

— Phải ! Em nghĩ việc đó nên lắm ! Mình cần được giúp đỡ.

— Chờ mai nghe em ! Xem « nhiệm vụ số 2 » như thế nào đã rồi cho tụi nó biết không muộn !

Lúc đó, Ánh xuất hiện trên con đường mà dẫn đến Trại Binh. Ánh đến gần anh em Tuấn. Ánh nói có vẻ hết sức thận trọng :

— Tối hôm qua, tao có hỏi ba tao về ông Phạm Lãm. Mà biết ba tao nói sao không ? Ba tao nói tao không nên đề ý đến tên đó vì nó là một tên cướp đã bị ở tù. Chắc ba tao đọc báo...

Tuấn khẽ nhún vai :

— Đâu có gì quan trọng !

• •

Lúc sáu giờ kém năm, Tuấn gõ cửa phòng nhà báo Nguyễn Tri Hồng ba lần... Nhà báo đang chờ đợi Tuấn.

Vừa thấy Tuấn, nhà báo nói ngay :

— Chắc chú phải đi !

— Bộ chú không chờ hoàn toàn bình phục sao ? Bác sĩ đã dặn...

— Chú đã suy nghĩ kỹ rồi ! Phải đành rần chứ biết sao bây giờ ! Tất cả những sự kiện châu khâm phá được làm chú sốt ruột quá !

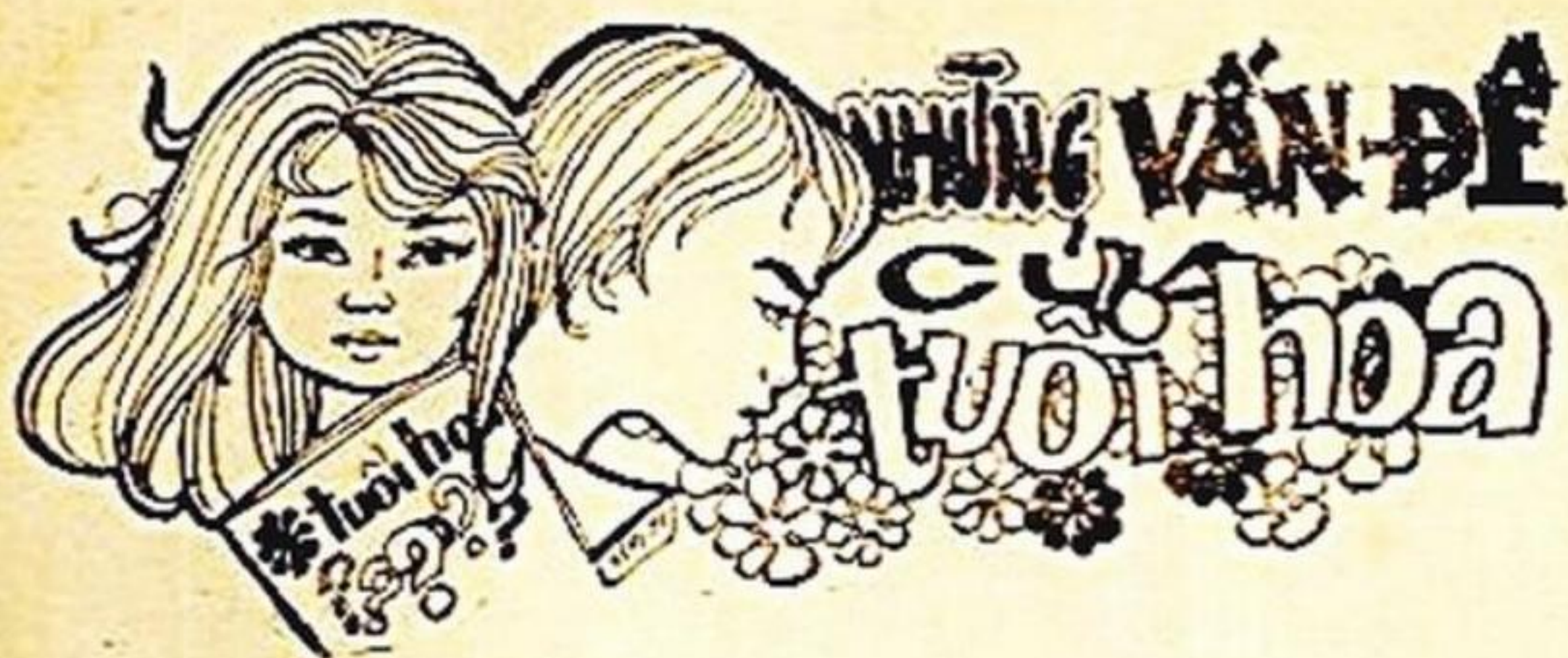
— À ! Chú cho chú biết tin này : Ánh đã hỏi với ba nó về tên Phạm Lãm. Ba nó cho biết là tên Phạm Lãm đang bị ở tù...

Nhà báo khẽ bẻ ngón tay mình có vẻ sốt ruột :

— Vậy mình phải nhanh chứ không thì hỏng !

Biết đâu Ánh sẽ nói với Cảnh sát, như thế Cảnh sát sẽ biết Thạch Sơn đã từng ở nơi đây. Khi Cảnh sát đã biết thì mình sẽ thất bại hoàn toàn.

(còn tiếp)

● CHÂN HIỆP phụ trách

● Tiếng Thầy giữa thời nay.

— Bữa nay có giờ « ông M » phải không tụi bay ?

— Ừ, « thằng chả » cho tới hai bài toán lận.

Đó là hai câu nói của bạn em khi sắp sách vở. Câu nói thông thường của học sinh trước giờ toán thì có gì lạ, nhưng lạ là lạ cái tiếng « ông », « thằng chả » kia. Em nhớ hình như đã lâu lắm rồi, từ hồi em mới lên đệ thất lận, chưa bao giờ em nghe được tiếng « thầy » cung kính của học sinh khi giáo sư vắng mặt.

Thời bấy giờ người ta thay đổi từ nền canh nông kinh tế, kỹ nghệ. Ai ai cũng đua đòi theo thời trang, không lẽ tiếng « thầy » cũng thay đổi theo thời trang nữa sao ? Em nghe ba em nói, ngày xưa đi học rất cung kính thầy, gặp thầy thì cúi rạp đầu « Lạy thầy ạ » nhiều khi thầy làm trái học sinh cũng phải bênh vực là đúng nữa. Đành rằng thời nay giữa học sinh và thầy không còn ngăn cách như xưa, nhưng không phải tiếng « thầy » được sửa đổi cho « thân mật »

Tiếng « thầy » giữa thời nay được thay thế bằng nhiều danh từ mới thử hỏi câu nói « nửa chữ cũng là thầy » còn được ứng dụng hay không ?

TRÂM MẶC

● Cho những người có trách nhiệm.

Tôi đã phải suy nghĩ nhiều đề viết một bài như thế này. Sự thật thì tôi cũng có bằng chứng có lý do để nói đã từ lâu. Tôi rất buồn, rất chua xót khi không quá mười lần nhìn thấy những đứa trẻ đã tập quen

với men rượu, với bia hộp, với la ve, với khói thuốc, và cũng có cả vài bản nhạc « người lớn ». Có buồn không khi thấy họ với số tuổi độ mười, mười một. Các bạn sẽ nghĩ thế nào khi trông họ có vẻ hãnh diện lắm, gương mặt còn trẻ, gương mặt còn non tuổi đời. Miệng còn hôi sữa mẹ Việt Nam, thế mà miệng lại phì phà khói thuốc, Như muốn làm lạt tan đi cái ngọt ngào của giong sữa kẻ sanh ra mình. Mà mẹ đã nuôi chúng bao lâu rồi? Nghĩ như thế là tôi không có ý trách họ. Tôi lại nói, tôi có hơi chán nản có hơi mĩa mai — Không phải họ. Những người có bốn phần ý thức và dạy dỗ họ, dạy dỗ tuổi trẻ lại bỏ tay hay sao? Thế giới của lứa tuổi « măng non » là thế sao? Thế giới của sự đời của sự đổ mà cũng là một cái tang cho tuổi trẻ là vậy đó.

Cha mẹ có một phần trách nhiệm, con cái có một phần trách nhiệm. Cha mẹ dạy con, con làm ngơ. Cha mẹ la hét, con cũng xem như không có gì cả. Như thế đến trăm lần, cha mẹ không còn đủ can đảm nên xuôi tay, và tuổi trẻ có dịp may là thế Tôi. cũng có thể đem ra một bằng chứng — Có những bậc phụ huynh vì muốn con em mình được nên người (thay vì quá chán ghét) nên họ tự đưa con em họ, là tuổi trẻ đi tìm cái chết v.v... Tuổi trẻ phải nhìn nhận rằng họ quá khát khe, đã giam hãm cùm tù tuổi trẻ vào một xó tối. Tuổi trẻ cần tự do, mà tuổi trẻ không chịu nổi tù hãm nên tuổi trẻ muốn chấm dứt cuộc đời là vậy. Đề kết luận, tôi có vài ý kiến. Những người có trách nhiệm giáo dục, ý thức và dạy dỗ tuổi trẻ không nên để tuổi trẻ tự do quá mức, và cũng không phải kèm giữ tuổi trẻ quá mức. Hãy để cho tuổi trẻ vừa vận tự do, vừa vận vui chơi, vừa vận mà thôi. Rồi sau đó, tuổi trẻ có thức tỉnh hay không thức tỉnh thì tự ý họ. Vì họ không thể đi lần được đến hố sâu trụy lạc và vực thẳm của cuộc đời.

TRẦN HỮU PHƯỚC
Coi Lẹy

Đọc và cử động : *tuổihoa

Tờ báo dành cho tuổi học trò Việt Nam

MỘT NGÀY QUA

● TƯỜNG QUÂN

NHỮNG giọt nước mát rơi đều lên mặt làm tiêu tan cảm giác mệt mỏi của buổi học. Sau bữa cơm thanh đạm ở « câu lạc bộ » no lòng khiến em thoải mái hơn. Thật đúng « dĩ thực vi tiên ». Gió nhẹ thổi qua khung cửa sổ nhưng không xua đuổi được cái nóng hanh hanh của buổi trưa. Nhìn các cô bạn đang vốc nước lên mặt trong tiếng cười đùa thật hồn nhiên, thanh thản. Em nhắm mắt lại mừng tượng ra hình ảnh đàn hoa mi đang riu rít trong một nhạc khúc vui tai của nếp sống lập thể, cộng đồng.

Cộp... cộp... cộp. Tiếng giày mạnh gót từ ngoài vọng vào, cửa phòng xít mở. Những đôi mắt nai nhìn lên. Một người vận mini jupe thật ngắn nhúng nhây được vào, gương mặt đầy những phấn tạo

cho lớp da đen một màu mốc khó nhìn. Đôi mắt vẽ đường xanh xanh, đỏ đỏ liếc ngang ra chiều « ta đây ». Chúng em ngưng ngay tiếng cười. Thêm người nữa bước vào. Chị này ăn mặc lại khác hẳn. Chiếc quần quá dài lại quá rộng xòe ra, phát phơ bay theo chiều gió. Chiếc áo ngắn tay lại dài gần đầu gối. Mái tóc xòa là xà che khoảng nửa gương mặt. Ấy thế mà mặt lại hất lên, dáng điệu kênh kênh như câ vũ trụ đều thu gọn vào mình.

Em thân thiện lấy xà phòng ra rửa mặt như không hề chú ý đến. Đó là 2 chị « bạn » học cùng chúng em. « Bạn », nhưng chưa một lần em cười với họ không phải em hờn mình hay biếng cười đến nỗi. Lên Khu đại học Thủ Đức này chỉ 400 người nên việc quen biết nhau không phải là việc khó. Song em thừa biết rằng mình có cười, đó cũng là những cử chỉ thân mật quá thừa thãi và sẽ được đáp lại bằng một cái nhìn thật tỉnh.

Họ là những người tự nhận mình là dân trường Tây, hấp thụ văn minh nhiều và ăn mặc thật mode. Dưới mắt họ, chúng em là bọn « áo dài khăn đóng » quê mùa, là những con mọt suốt ngày vùi đầu vào sách, chính vì thế, trong những lúc chúng em thật say mê theo dõi từng lời giảng dạy của thầy, có như muốn nuốt vào lòng, uống vào tim, ghi vào óc thì họ lại rời giảng đường, thành thói đạo mạt cùng vài anh bạn với tiếng cười khanh khách vọng vào bất kể giáo sư. Đại khái, họ là thế chúng em không biết tên họ, song mỗi khi

có người nào nhắc đến là không ai mà không biết.

— Cho tôi mượn savon.

Em chưa kịp tỏ một hành động nào là «chị tóc dài» đã cầm lấy và đưa cho «chị mặc đầm».

— Ở đâu vậy? Cửa chùa hả?

Nói xong, có lẽ chị cảm thấy câu nói của mình quá có duyên nên tự tán thưởng bằng một tiếng cười thật lớn, đến nỗi... trông thấy cả chiếc răng cấm tan cùng.

— Ăn nước mắm mà có savon thơm (chị đánh giọng «savon» thật hết đầm) rửa thì «hết xây».

Chị tóc dài biểu đồng tình:

— Nước mắm hôi ghê đi, không chịu nổi có xoài tượng mua mới dùng tới nước mắm đường chờ nhà dùng cơm, ai mà dọn nước mắm cho mua là mua la ngay.

Giọng chị thật lớn cốt để mọi người cùng nghe, em nhân mày khó chịu. Trời ơi! những lời kia phát xuất từ miệng một cô gái Việt nam sao? Trời phú cho người con gái một bản tính dịu hiền, thủy mỵ sao chị không biết giữ lấy làm sở trường mạnh nhất có thể che lấp bất cứ một sở đoản nào. Sao chị lại sử dụng những danh từ được gọi «tiếng của thời đại» một cách không cân đo thè? Người V. N. lại chê nước mắm hôi, khó chịu và «không hề dùng tới» Ngoại lai đến thế là cùng, mất gốc đến thế là hết. Ai được rồi, em cố tạo cho nét mặt tươi lên một epsilon (E: 1 tí tí).

— Bộ hai chị mới hồi hương từ Campuchia hở? Sao không biết ăn nước mắm?

Hai cặp mắt lộ lên pha lẫn giận dữ. Màu đen đậm lẫn xanh xanh

quanh mắt tạo cho họ một đường nét dữ dằn. Quả đúng đôi mắt là cửa sổ của linh hồn. Nhìn vào mắt chị, em biết được tất cả những ý nghĩ ẩn tàng trong đầu óc vọng ngoại kia. Một «cửa sổ sút bản lề» của ngôi nhà siêu vẹo.

— Tôi học trường đầm nên ăn magi quen rồi (Lại trường đầm! Rồi như đề chứng minh mình là đồng đội sang trọng, thuộc loại quý tộc...rồi chị tiếp). Hôm nọ có người tặng măng mấy chai nước mắm Phú Quốc ngon nhất mà tôi cũng không hề ăn. Chỉ nghe mùi là đã chịu không nổi rồi.

— Chị đã suy nghĩ cần thận chưa khi phát ngôn như thế? Chị là người Campuchia quốc tịch Pháp phải không?

— Sao ăn nói bất lịch sự quá vậy?

Đôi mắt hằn lên nhìn em, những tia quang tuyến trông khiếp thốt, song em không hề nao núng.

— Vâng, tôi hồi thế vì có những người cứ cho ngoại quốc là nhất, nên dù ngoại quốc đó có là nước nào đi nữa cũng oai hơn VN.

— Nói tôi, nhưng chị có hơn gì không? Năm khi mười họa mới thấy chị trông vô áo dài.

— Mặc áo cà sa chưa phải là Phật. Tôi đi xe tự túc nên mặc áo dài vương vít, biết đâu lại gây tai nạn. Tôi mặc áo ngắn và xem nó như một phương tiện phục vụ cho mình. Khi thấy điều gì hay, tiện lợi, ta bắt chước đó là việc tốt, miễn sao tâm hồn mình không vọng ngoại, mất gốc, miễn sao không chạy theo mode một cách lố lăng, không suy tính là được chị ạ. Hơn nữa, tiện lợi chưa chắc là đẹp và tôi thì cần tiện lợi.

— Mỗi người có một nhân sinh quan riêng, chị đừng lái xe vận tải vào đời tôi. Thân chị, chị đã lo xong chưa mà dạy đời?

— Không thể nào gọi là lo xong được cả, đã tốt năm phải luyện cho tốt mười. Tốt mười phải tập đến 20. Vì thế, tôi xin trả lời cho chị là thân tôi, tôi lo chưa xong. Nhưng nhân danh là một người con gái VN trước tư tưởng của chị làm tôi thấy buồn tủi cho mảnh đất này lại có những người như chị. May mắn thay, số người đó rất ít, nếu không, giờ đây chúng ta đã trở thành những tên Tây, tên Mỹ đa vàng mũi xẹp rồi.

Đưa mắt quan sát em từ trên xuống, chị cười nhạt:

— Chị đã nói thật lòng mình chưa? Thấy tôi ăn mặc thế này được nhiều người chú ý, còn chị không có rồi ganh tị à?

— Nếu chị có ý nghĩ đó thì tôi không còn ý kiến gì cả vì chị quá trẻ con và bắt chước một cách vô ý thức là bản tính của trẻ con.

— Những lời của chị nó xưa còn hơn trái đất. Bỏ vào bảo tàng viện còn bị chê cũ. Đừng lên giọng thầy đời có bữa hại thân. Tôi cứ mặc thật mode cho có đưa tặc chơi. Cứ chê nước mắm xem có đưa nào dám động đến chân út tôi không cho biết.

Gương mặt chị đỏ lên sau lớp phấn, chân mày nhu lại, đôi môi hồng giả dối bởi lớp son phủ bên ngoài cong lên một cách bất cần. Em thần nhiên trước lời hăm dọa, giắt lại miếng xà phòng mà chị đang giắt chiếc khăn tay « đượm vị què hương ». Em mỉm cười trên tức:

— Để tôi không cho chị mượn xà phòng giắt xem chị có chịu nổi đến chiều không? Chịu không nổi biết liền hà.

Các bạn em đứng quanh cười rộ lên. Chị tóc xỏa bừa bãi, nhún vai (cũng lại rất giống đầm) bảo bạn:

— Thôi đi chỗ khác toa ạ. « Người khôn nói với người ngu bực mình ». Minh chèn kiêu có chọi với miễn vừa thì chỉ lỗ thôi.

— Vâng, chị là chèn kiêu tây, còn tôi là miễn vừa VN. Nhưng chị phải nhớ rằng chính nghĩa luôn luôn thắng tà giáo. Tôi mong là tối nay về 2 chị suy nghĩ lại kỹ nhé.

Khi hai người bước ra mà em còn nói với theo làm bước đi càng mạnh gót hơn. Nét mặt khinh khỉnh bị che mất sau tiếng « rầm » nặng nề của cánh cửa bị giập cả chêm thớt.

— Vây mà tôi tưởng bỏ hiên lắm — Khánh ôm vai em cười thân mật.

— Chờ bộ Thủy dữ lắm sao? Tại họ nói trái tai quá.

— Bỏ không đỡ đâu, chỉ lạnh hà, một người cãi hai mà làm họ tháo lui luôn. Lý luận cùng minh.

— Tại mình có chính nghĩa mà. Môn ăn dân tộc mà chế. Nói giọng sao hết bà vợ ông đại sứ Cambodge Lodge: ăn nước mắm mấy ngày sau còn nghe hôi từ chân lòng.

— Nay Thủy mới thấy bỏ nóng tính ghê đi, nghe nói là cự liễn. Khi này Thủy cũng bức lắm, song mặc họ.

Em mỉm cười trước lời phê bình của bạn, nhưng không bao giờ ăn hận về việc làm của mình vì em không muốn mảnh đất này trở thành một thuộc địa của Pháp hay một tiểu bang của Mỹ. VN vẫn muốn đời là VN của những trang sử đấu tranh oai hùng. Miên man suy nghĩ, em trực nhớ đến lời hứa với Xuân Hương — một cô bạn khá ái — sẽ kiểm bài sinh lý với nhau. Chết rồi, thế nào cô nàng cũng đòi em cho xem. Nhưng...chả sao, Hương có hờn với gương mặt của cô bé lên 3 thật đáng yêu.

— Thủy xuống trước nhé. Các bồ ở lại « mạnh giỏi » nha.

Vừa gặp em, Xuân Hương lại cười thật tươi.

— Sao lâu vậy? Làm người ta chờ muốn chết...ết. Không thuộc bài hay sao mà trốn mất đi?

« chờ muốn chết...ết ». Lời nói dễ thương làm sao. Nhìn đôi má lúm đồng tiền và đôi mắt trong ngời sáng của bạn, em quên ngay những phút bức mình vừa qua.

— Minh Thủy...làm gì nhìn dữ thế?

— Thủy thấy mây xanh bay trong mắt Hương.

Hương phát vào vai em cười:

— Trời! làm thơ hở? Thôi, ngồi xuống kiểm bài thi sĩ ơi.

Em ngồi xuống bên Hương nhưng mắt theo dõi những áo trắng ngoài Giảng đường. Bên ngoài, đôi tháp xanh một màu, nổi bật lên những tà áo trắng bay theo gió như đàn bướm lượn. Mái tóc thề, tung trước gió. Những người con gái VN dịu dàng tay cầm đóa hoa mua tím trông như bức tranh tuyệt bút.

Một người, hai người, rồi cả nhóm túa ra như đàn bướm. Tiếng còi xe thúc dục « chạy trước dành chỗ ». Chúng em là thế học cũng dành chỗ, về cũng dành chỗ. Em thông thả từng bước một, đi xe tự túc sướng là vậy. Không « bon chen » với đời. Nhìn các bạn tranh giành, em tưởng chừng

minh trở thành Nguyễn Bình Khiêm đứng ngoài vòng mà nhìn người đời « chen chúc lợi danh ». Hai giờ thực tập hóa học thật thú. Chúng em trở thành những tay phù thủy thật lỗi lạc, phép thuật thật cao cường khi biến màu này sang màu kia một cách dễ dàng. Đôi lúc, sơ ý, em còn biến cả chiếc áo blouse thùng mẩy lỗ bằng vài giọt acid sulfuric đậm đặc. Còn nhiều, nhiều lắm, phép phù thủy của chúng em thật tuyệt diệu khiến em say mê ngành hóa chi lạ.

Xe quanh co trên đường đồi rồi đồ ngược lên BH. Em ngao ngán nhìn con đường xe chạy bất kể, bụi bặm giăng đầy từng cuộn khói đen ủa vào mặt, kỹ nghệ cơ khí đầy mà. Xe lại kẹt, khói càng nhiều. Em lách qua các khe trống, len lỏi lên từng chiếc xe nhà binh chở những tràng hoa di chuyển chậm chậm. Rồi hình ảnh đập vào mắt em. Một thiếu phụ xanh xao gục đầu vào chiếc quan tài phủ tấm vải vàng có ba sọc đỏ. Đôi vai rung lên từng chập. Mái tóc rối bời lao xao trước gió. Bên cạnh, hai em bé đầu chít khăn trắng, mắt ngơ ngác nhìn quanh. Gương mặt thật ngây thơ và vô tội. Thăm nào hơn, bên kia băng ghế, một lão bà tóc bạc phơ, tay vuốt xe cộ quan tài, mắt mắt cả thần sắc miêng lăm nhăm, rồi cười, rồi khóc...

Em vọt xe nhanh để khỏi nhìn cảnh tượng đau lòng đó. Bao công lao nuôi dưỡng, chăm lo của người mẹ hiền; bao công lao đèn sách phút chốc đã biến thành công dã tràng. Nhưng người nằm kia có được thanh thản đi vào

thế giới bên kia không khi thấy vợ con nheo nhóc? Thân xác đem ra để đời lấy những gì? Phải chăng là sự an vui cho bọn vong bản mất gốc, chỉ biết chạy theo mode nhưng lại thật giàu. Từng dần đến ngã xuống tạo thành viên gạch xây nấc thang cho chúng bước lên. Tượng người lính ở nghĩa trang Q.Đ. rầu rầu trong màu trời xám. Nhào vào trong, từng ngôi mộ thẳng hàng 1, 2, 3, 4... nhiều quá, nhiều quá. Thấy thì ít mà không thấy thì nhiều. Biết bao vì sao đã đời ngôi.

Nhưng, bên này cánh đồng, nắng vàng còn vương sót lại trải nhẹ lên bông lúa vàng nặng hạt. Làn gió đưa hương thoang thoang lạnh con lạch quanh co, đàn trâu thũng thỉnh gặm cỏ thật an lành. Đàn cò trắng chưa vội tìm về tổ còn đứng soi mình hoặc thung thắc tìm mồi. Vài chú rắn mắc đầu lên lưng trâu nghịch ngợm. Em nghe hương vị quê hương thật nồng nàn tha thiết. Lạy trời cho chiến tranh đừng dây xéo mảnh đất này để em còn mãi được hình ảnh đàn cò yên lành bên cạnh những em mục đồng ngoan hiền trên mình trâu vì vu tiếng sáo. Bức tranh thanh bình lý tưởng vô cùng. Em ao ước phải chỉ có chiếc đũa thần của bà tiên huyền diệu để biến thành sự thật — Thanh bình — hai tiếng.

*« Gần nhau trong tắc gang
Mà biên trời cách mặt*

Nhưng còn ánh nắng, còn nguồn hy vọng ở lòng em.

TƯỜNG QUÂN

HOÀNG DANG GẤP phụ trách

● **TẠI SAO CÓ NHỮNG NÚI PHUN LỬA ?**

A.— Người ta gọi những núi phun lửa là những núi lửa. Thật ra, núi lửa không phải là một ngọn núi đích thực. Trước tiên, trên mặt đất có một lỗ làm ngọn lửa lỏng (tức dung nham) ở trong lòng đất chảy ra thật mạnh. Dung nham chảy ra, nguội lại và cứng chung quanh lỗ. Dung nham dồn đống làm núi lửa thành hình ngọn.

B.— Dưới lớp mỏng đá tạo thành vỏ địa cầu có những vùng gồm các chất lệt sệt, lầy nhầy tạo thành bởi những chất lỏng nhiều hay ít. Những áp lực không lồ tác dụng trên vỏ trái đất làm vỏ trái đất biến dạng và đôi khi bị nứt nẻ... Lúc bấy giờ một núi lửa được khai sinh vì các chất chảy từ trong các lỗ nứt phóng ra. Dung nham luôn luôn nóng đỏ chảy ra khỏi miệng núi lửa và cũng lại đồng thời trải ra trên các sườn núi lửa.

● **TẠI SAO MÈO CÓ RÂU ?**

A.— Giống như loài người dùng tay để sờ, con mèo dùng râu để cảm thấy các vật, nóng, lạnh, v.v... Vì thế, chúng ta không nên cạo râu mèo vì một con mèo bị cạo râu không còn khả năng cảm giác, sờ các đồ vật chung quanh.

B.— Râu mèo là một cơ quan xúc giác. Những sợi lông tạo thành râu mèo có khả năng giúp mèo biết những vật mèo gặp nhất là ban đêm.

Râu mèo có thể ví như cái gậy của người mù giúp người mù biết được khoảng cách và sự hiện diện của các chướng ngại vật trước mặt.

— **EM THÁI NGUYÊN (Đà Nẵng)** : Tình trạng các sách giảng văn ghi khác nhau về tiểu sử Nguyễn Khuyến là do sự thiếu sót tài liệu hoặc sự thiếu thận trọng của những người viết. Đây là tình trạng chung của các sách giáo khoa hiện nay. Chỉ khổ cho học trò, không biết học thế nào mới là đúng ! Không những chỉ với Nguyễn Khuyến, mà còn với những tác giả khác nữa, đây những tài liệu mâu thuẫn. Anh xin đưa một thí dụ : Cuốn tự điển đồ số nhiệt mới xuất bản « Việt Nam tự điển » của Lê văn Đức, Lê ngọc Trụ do nhà Khai Tri xuất bản ghi Nhượng Tống Hoàng Phạm Trân quê ở Hà Nội nhưng thật ra Nhượng Tống quê ở làng Phú Khê tỉnh Nam Định. Với một tác giả cận đại mà còn sai lầm như thế huống chi với các tác giả xa xưa.

Tình trạng đó là hậu quả của cái gọi là chính sách vô rình của bộ giáo dục.

Về phương pháp em hỏi để anh tìm tài liệu đã, trả lời em sau. Thân.

— EM THÙY TRANG (trường Thống Nhất Gia Định) :

1) Trang Vy là trai...

2) Muốn giỏi toán phải chăm chỉ nghe thầy giảng bài, bài nào hiểu bài nấy, suốt năm không được nghỉ giờ toán nào, phải suy nghĩ, làm việc gian khổ, khi muốn đưa ra một kết luận nào thì phải trả lời được tại sao tôi làm như thế. Em cho biết em bỏ giờ học Đại Số để viết thư cho anh, như thế em phải bị đòn rồi, bỏ học Đại Số làm sao giỏi Đại Số được. Bữa nào ghé tòa soạn anh đánh năm roi về tội trên.

3) Em viết thư hỏi chị Xuân Mai

4) Anh Vi Vi đã có hai cháu.

5) Em viết thư hỏi anh Chấn Hiệp.

6) Đúng ! Anh Quyên Di tên thật là B.V.C.

7) Đi dạy học, anh dữ hiền tùy lúc. Học trò ngoan, giỏi thì anh hiền; lười, hỗn thì anh dữ.

Em chỉ nên dùng giờ rảnh để viết thư về Tuổi Hoa mà thôi, đừng bỏ giờ học để viết nghe. Anh nói đùa đó, em cứ ghé tòa soạn chơi, anh không đánh năm roi đâu !

— Cháu NGUYỄN THỊ NGỌC TÚ (Trung học Minh Đức Biên Hòa) :
Cái cảnh cháu gặp đó là tiêu biểu cho xã hội này : Hối lộ, tham nhũng, bất công, bóc lột ! Cháu còn nhỏ mới thấy như vậy nên cho là buồn, chứ nếu cháu lớn, vào đời cháu sẽ còn phải chứng kiến nhiều chuyện tày trời hơn nữa mà nhiều khi chính bản thân mình phải chịu đựng mà không dám nói một lời nào... Chờ Hòa Bình về cháu ơi ! Cháu cho chú biết cháu vừa học xong một bài về luật pháp mà sao thực tế cháu thấy trái hẳn lại ? Đó chính là bi kịch của nền giáo dục hôm nay và cũng chính là niềm đau khổ dằn vặt của các nhà giáo chân chính khi phải mỗi ngày như một con két truyền thụ cho đệ tử của mình những kiến thức, những lý tưởng không ăn khớp với một xã hội nhớp nhúa.

Về toán, cháu xem câu trả lời của em trên. Chúc cháu những gì đẹp nhất.

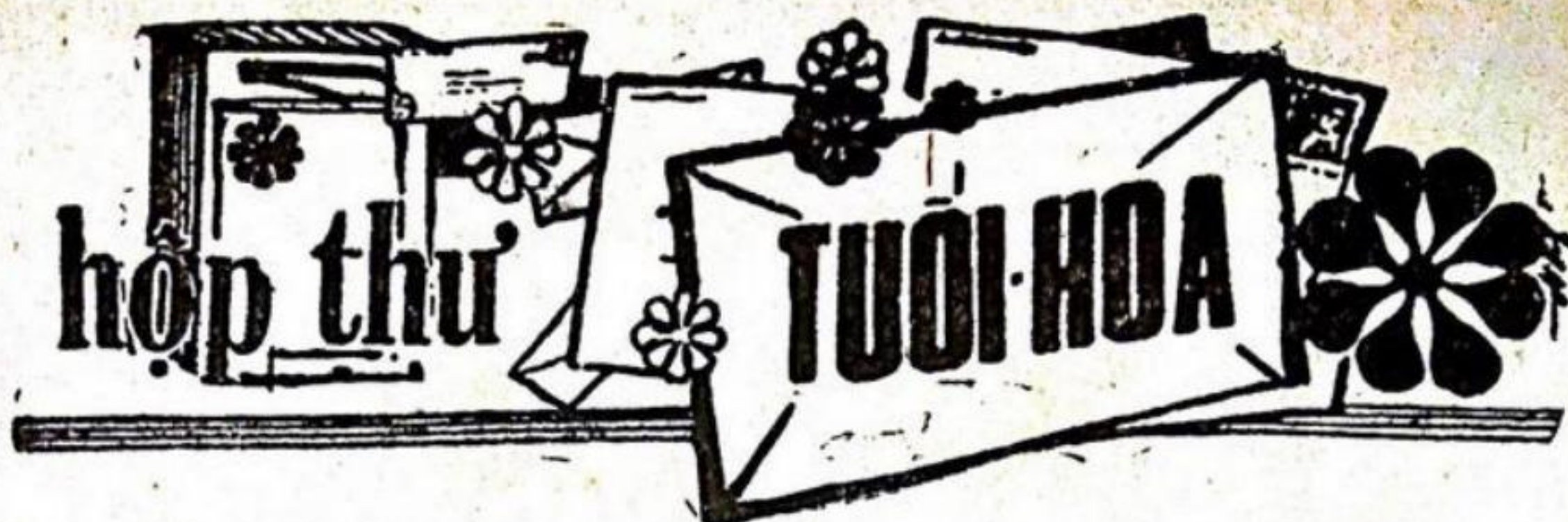
— EM HOÀNG VĂN ĐỨC (Nguyễn Bá Tòng Saigon) :

1) Vũ trụ tuyến là những trận mưa vi tử phát xuất từ những khoảng không gian liên hành tinh. Thường thường, vũ trụ tuyến gồm có 70% dương tử, 20% vi tử alpha, 10% quang tử gamma, điện tử, méson, hypéson, v.v...

Vũ trụ tuyến có thể xuyên thủng tới một thước chì và tạo sự ion hóa trên đường nó đi qua.

2) Nước Pháp hiện nay ở nền đệ ngũ cộng hòa, thành lập do tổng thống De Gaulle.

HOÀNG ĐĂNG CẤP

— **VŨ NGỌC MẠNH THÙY** (Bình Dương) : Bài của cháu đang đọc, mong nhận thêm nhiều sáng tác mới nữa nhé, chú đã chuyển lời thăm của cháu. Mến

— **NHU NGUYỄN** (Quảng Tín) ; :

1) Toà soạn nhận bài từ khắp nơi và tất cả mọi người.

2) Cho chú biết địa chỉ hiện cháu cư ngụ để chú ghi tên cháu vào gdTH nhé.

3) Sẽ được báo biểu.

— **HỒ THANH TỊNH** (Saigon) : Viết hoặc đánh máy trên một mặt giấy gửi về TS, em nên viết truyện ngắn trước khi viết truyện dài em nhé. Hình vẽ và bìa nhà in.

— **LƯU HOÀ HẢI** : 1) Không có giới hạn, vẽ thân hình càng tốt, viết trên một mặt giấy.

2) Bất cứ đề tài nào cũng được nhưng phải hợp với lứa tuổi các em.

3) Cho anh biết tên và địa chỉ để ghi tên em vào gia đình TH em nhé.

— **UYÊN ÁO TRẮNG** (Nha Trang) : Bài của cháu đang đọc, khi nào được đăng, cháu có báo biểu. Mến.

— **MÊ NGUYỄN** (Quảng Ngãi) : Vào gd TH rồi thì không được thờ ơ nữa nhen, bút hiệu em chưa ai xi dâu đừng lo. Cảm ơn lời chúc của em. Mến.

— **VIỆT TIẾN** (Phan Thiết) : Đã nhận truyện ngắn của em rồi. Đã chuyển lời đến anh ViVi. Mến.

— **PHƯƠNG BÌNH** (QN) : viết thơ cho anh nhiều chừng nào anh càng thích chừng ấy. Vui nhận em làm em của anh. Chuyển lời thăm em đến LH. Mến.

— **MÂY MÙA THU** (Pleiku) : Làm cháu của chú rồi thì không được làm nũng nữa nha cô bé. Chú đã ghi tên cháu vào gd TH rồi, viết bài gửi về cho chú đi, bút hiệu ấy chưa ai chọn. Thương.

— **LÊ HỮU PHƯỚC** (Nha Trang) : Bài của em đang đọc, gửi liếp những sáng tác mới cho anh nữa nhé. Mến.

CHÂN HIỆP

— **THÙY TRANG** (gia Đình) : Đến chị hoài mà còn bắt chị trả lời nữa sao bẻ, lần sau đến không được phá nhé, phải ngoan nè, không thôi chị « ghét » đó nghe.

— **LÊ NGUYỄN MAI TRẮNG** : Em của chị sao mà nịnh khéo quá làm chị không từ chối được. Chị cũng tiếc là không được biết em hôm ấy. Thôi hẹn gặp em nhé.

— **HOÀI HƯƠNG GIANG** (Vĩnh Long) : Có gì mà xin lỗi giữ vậy chị với em cả mà, em gửi về thường xuyên đi nhé. Bây giờ thì cô bẻ búng lòng rồi chứ. Thân.

— **PHƯƠNG THÚY** (Saigon) : Đã ghi lên em vào GĐTH. Mong em đến TS sẽ gặp chị và còn tha hồ mà đọc sách nữa. Mong.

XUÂN MAI

— **NGUYỄN THÙY LINH** (Convent) : Em đoán đúng hời ở Đà Lạt chị dạy ở hai trường đó. Nhớ giữ lời hứa nghe, quên chị bắt đền đó. Thân mến.

— **PHƯƠNG LINH** (GĐ) : Em làm thàm tử giỏi ghê chị phục em quá. Hai truyện ấy là của chị đấy, trả lời rồi đừng dọa nữa nghe. Mỗi tuần chị đến TH một lần vào chiều thứ bảy chứ em đến thàm đấy nhé.

Những gì em đoán về chị đều đúng cả.

— **NGO THỊ BẠCH TUYẾT** (Couvent) : Cảm ơn em nhiều. Nhân vật Diễm Mi trong NBCCS dựa trên một chuyện thật vào đời và chị thêm muối ớt để ăn me cho chua. Chờ chị đi vay in sách gửi tặng cho em nhé.

— **CAO NGUYỄN PHƯƠNG KHÁNH** (NT) : LH. là tên thật của chị đấy. Tuổi chị trên 20 dưới 30 đó em đoán ra đó. Đã ghi lên em vào GĐTH.

— **ĐT MINH HIỀN** : Truyện em viết như thơ nhưng rất tiếc không đăng được. Vì thơ chưa phải là thơ mà truyện chưa phải là truyện. Sáng tác nữa đi em nhé.

— **NGUYỄN THỊ THANH MAI** (GĐ) : Cảm ơn em đã chờ MTLTY. Chờ vài bữa chị có tiền sẽ xuất bản rồi tặng cho em một cuốn chịu không ?

Hết hờn giận chưa ?

— **ÁNH THÚY** : Chị không học sư phạm vì chị sợ làm công chức. Chị học Văn Khoa. Hồi xưa ngày nào chị cũng đi qua trường em.

— **NGUYỄN THÙY HỒNG** : Báo tăng giá như em đề nghị rồi đó. Cảm ơn em đã cảm thông với nỗi khó khăn của toà soạn. Cũng như đã cảm thông văn chương đậm chữ vụng về của chị. Gửi lời thăm bạn bè và chị của em.

— **SẦU CỎ ĐƠN** : Chúc em mau lành để khỏi cô đơn trong bệnh viện. Chân em bớt chưa ? Tin cho chị biết nghe, đi xe gì mà tông gãy chân hờ em ? Vn mna báo em liên lạc với ban quản lý em nhé.

LỆ HẰNG

Dzíc-Dzắc

Dzíc-Dzắc

Sau một lần « mở mang bờ cõi » Trang Vy đã được « khuyến cáo » là không nên « thừa thắng xông lên » nữa mà phải gói ghém « nỗi niềm tâm sự » vồn vẹn trong mỗi một trang đất thời. Mong các bạn thông cảm cho nhé.

THỰC ĐƠN KỲ NÀY

1.— Món « Nhở Uên, — Soigòn » :

Vì bạn dân sẽ phải làm gì khi bắt quả tang một tên đang móc túi ?

2.— Món « Quên Đề Tên » :

Dzắc bật đèn neon lên căn phòng chan hoà ánh sáng, sau đó hắt tắt đèn, ừa sao mà căn phòng vẫn sáng vậy kia ?

3.— Món « Ly Họ » :

Nhân đọc câu đối :

« Thịt mỡ dưa hành câu đối đỏ.

Cây nêu tràng pháo bánh chưng xanh »

Các cụ có thể sửa câu đối thành câu đối được không ? (Không được thay đổi vị trí các chữ trong câu)

Sao lần này các cụ khảnh ăn ghê thế nhỉ ! Có tưởng thực đơn để nuốt như thế hẳn tiệm phải đông khách lắm chứ. Ai ngờ tri tưởng tượng của thực khách quá dồi dào nên món ăn càng « đậm bạc » bao nhiêu thì lại càng khó xơi bấy nhiêu. Lạ thực ! ?

CÁCH TIÊU THỤ THỰC ĐƠN KỲ 177

1.— Nếu co cả hai chân con cò sẽ té gẫy cò.

2.— Hai vị này giống nhau ở chỗ : nhà thiên văn nhìn sao trên trời, còn ông đại tướng ngắm sao trên cờ áo.

3. À, cứ việc tóm cò chủ vịt lấy dấy cột chặt hai chân hẳn lại, ra đứng giữa sân quay vài chục vòng là có món vịt quay ngay.

● Danh sách bò con đã anh dũng nuốt trôi ba món thực đơn không móc ghen :

P.T. Anh Hà — Thảo Hương — Thu Thảo — Thủy Hằng —
Nguyễn Hải Lý (Saigòn) — Trương thị Hoa (ĐL) — Lê thị Hiền (Huế).

TRANG VY

TRINH CHÍ phụ trách

Vào Đồng Cỏ Non hôm nay
các Bé sẽ gặp :

- LINH AN PHONG
- HOÀI BẢO LINH THƯ
- KHIẾU QUỐC VIỆT
- NGÂY NGỒ
- HIỀN THY HÒA MY
- NGUYỄN ĐÌNH H.
- THANH MAI
- HOA CAM LY

NHẬN DIỆN

Một cái nhìn
Em thấy quê hương mình đau
khờ
Đã 20 năm đạn bom cây loang
lờ
Đã 20 năm lửa máu vẫn ngập tròn
Trên quê hương từ Nam ra Bắc
Một cái nhìn
Em đã thấy quê hương mình khô
sử
Nét quê hương chữ hoang tàn đổ
vỡ
Và quê hương vẫn hẳn nét chiến
chinh
20 năm rồi dân mình vẫn điều
linh
Mấy mươi năm nay từng ngày
nội chiến
Và chữ đây trước mắt còn lại
điển
Nhìn đi em, quê hương mình
trước mắt
Nhìn đi em quê hương mình
nước mắt
Đạn vì vu nghe như từng hơi thở
Của mẹ già của trẻ bé bơ vơ
Của quê hương ĐÀ VÀNG đây
lở loét
Của người dân lòng căm đầy
phẫn uất

Em đã nhìn :
Em muốn khóc cho Quê mình
đau khô
Mấy mươi năm phận ĐÀ VÀNG
xấu số
Mấy mươi năm ĐÀ VÀNG vẫn
đau thương
Xin một lần em khóc cho Quê
Hương

LINH AN PHONG
(TØ)

GIỌT SẦU MÙA HẠ

● HOÀI BẢO LINH THU

BẢO Châu thương !

Thư biết lý do tại sao Bảo Châu giận Thư, nhưng Thư không trách, cũng chẳng buồn Bảo Châu dằn. Châu còn trẻ con quá, một điều gì nhỏ nhặt cũng có thể làm cho Châu buồn, Châu giận. Phải thế không Châu ?

Tuần trước, Châu đưa Thư cuốn lưu bút và Châu dặn thư phải viết nhiều, viết dài, viết thật hay, thật bay bướm. Nhưng tuần đó, mình phải thi sử địa nên Thư sợ không có thì giờ học bài. Thư nói với Châu đề thi xong, Thư sẽ viết thật hay cho Châu, nhưng Châu không nghe, Châu dậm chân, Châu khóc và rồi Châu giận Thư. Châu bảo rằng Thư không thương Châu, Thư coi thường Châu, Thư không thêm viết lưu bút cho Châu.

Nhưng Châu lầm rồi, Châu à ! Trong lớp, mình thôn nhau như hình với bóng, đi đâu cũng có nhau. Thư thương Châu lắm. Thư không muốn Châu buồn, nên lúc nào Thư cũng tìm cách cho Châu vui, Châu cười. Vì bận học thi mà Thư không viết lưu bút ngay cho Châu được, chứ có phải Thư ghét bỏ gì Châu đâu. Có thể mà Châu cũng giận à ! Châu có biết rằng Châu làm như thế, Thư buồn lắm hay không ? Vào trong lớp, hai đứa ngồi như hai bức tượng đá, không nhìn nhau, không cười đùa, không hỏi han gì cả. Thư thấy buồn và chán chường làm sao ấy !

Bảo Châu yêu mến !

Hè lại đến rồi đó. Châu có hay biết gì chưa. Hè một lần nữa lại gieo vào lòng Thư một niềm đau xót vô biên. Bây giờ Thư không còn mừng rỡ mỗi khi hè về như lúc còn bé nữa. Thư không muốn phải rời xa bạn bè, và xa Bảo Châu thương mến của Thư. Thư mãi mãi muốn ngửi mùi thơm của những tờ giấy trắng học trò, những tờ giấy trắng trịnh nguyền như làn hồn ngây thơ của chúng ta vậy.

Bây giờ bạn bè đang bận rộn vào việc lưu bút, tặng nhau quà kỷ niệm, riêng Thư và Châu thì không còn gì để kỷ niệm nữa, Châu nhỉ ? Thư thấy Châu thích chơi với Mai Quế lắm thì phải ? Thư xin chia vui cùng Châu đã tìm được một người bạn mới xứng đáng hơn Thư. Thư không buồn đâu, Châu đừng nghĩ thế. Và Thư mong rằng Mai Quế sẽ thay Thư chơi đùa với Châu, sẽ trở thành một người bạn thân của Châu. Riêng Thư, Thư nghĩ rằng từ đây về sau, Thư sẽ không bao giờ gặp lại Châu đâu. Thôi, thế cũng xong. Thư biết thế nào cũng có một ngày mình phải xa nhau, chỉ bằng xa nhau ngay từ bây giờ đi Châu nhỉ. Châu có biết tại sao Thư lại viết lên đây những câu buồn bã như vậy không ? Thôi, Châu biết đề làm gì, càng thêm chua xót mà thôi.

Châu à !

Thư định nói với Châu một chuyện rất buồn, nhưng thấy Châu giận, Thư thôi không muốn nói nữa. Nói làm gì, buồn lắm. Thư biết rằng nếu Châu nghe tin này, Châu cũng sẽ buồn như Thư vậy. Châu có bao giờ ngờ rằng mùa hè năm nay là mùa hè cuối cùng mà Thư còn thấy Châu không ? Vì sang năm, sang mùa hè năm tới, Thư không còn học ở trường này với Châu nữa. Đáng nhẽ Thư nói cho Châu nghe chuyện này lâu rồi, nhưng Thư không muốn thấy Châu buồn, Châu khóc, nên Thư định để gần hè hẳn nói cho Châu nghe. Nhưng bây giờ thì hết rồi : Châu đã có bạn mới, Thư cảm thấy bơ vơ lạc lõng, không có ai an ủi Thư mỗi khi Thư buồn, cũng chẳng còn ai chia sẻ nỗi buồn ấy cùng Thư. Thôi thì chìn vậy, than van mà làm gì...

Hè ơi ! Hè có thấu được nỗi lòng của ta không ? Ta muốn hè đừng bao giờ đến, vì ta sợ mất đi những khuôn mặt hồn nhiên thơ ngây của những bạn bè yêu dấu. Hè đến mà làm gì, làm gì chứ. Châu ơi, tuy Châu không còn chơi với Thư nữa, nhưng Thư vẫn còn thương mến Châu như ngày nào, Thư sợ xa Châu lắm. Thư muốn được gần Châu mãi, nhưng làm sao được hở Châu ? Hè đã đến rồi. Thư muốn nói với Châu thật nhiều, vì không bao giờ mình gặp nhau nữa. Châu ơi, Châu có thấu hiểu nỗi lòng của Thư không ? Sao Châu không an ủi Thư, sao Châu không nhặt phượng với Thư, sao Châu không khắc tên chúng mình vào thân cây như năm nào ? Châu vẫn vô tư đùa giỡn, Châu đâu biết rằng Châu sẽ mất đi một người bạn thân của Châu.

Bảo Châu thương !

Hôm nay, Thư lang thang một mình trong sân trường, và nhớ lại những mùa hè năm trước. Xác phượng rơi ngập lối, một mùa đỏ thật buồn. Thư lấy chân chà nát những cánh Phượng dưới chân Thư, Thư nhặt một cánh phượng rồi lại bóp tan trong tay. Phượng ơi, phượng nở mà làm gì !... Ta muốn nhặt những cánh phượng vĩ đem về ép kỹ, nhưng bỗng nhiên ta sợ màu đỏ của hoa phượng, màu của chia ly và những nhớ. Ve ơi, ve kêu mà làm gì !... Ve vô tình gieo trong lòng ta một sự đau đớn mà chính ta cũng không hiểu ta đang buồn gì. Tiếng ve kêu nghe sao buồn thảm quá...

Thư đứng lại trước cây phượng mà năm trước Châu đã khắc tên chúng mình vào. Kỷ niệm đỏ, kỷ niệm cuối cùng của chúng mình đỏ, Châu à. Thư muốn rằng hè đừng bao giờ đến nữa, để Thư còn nhìn thấy Châu, để Thư xin lỗi Châu mặc dù Thư không có lỗi gì hết, để rồi chúng mình lại chơi đùa với nhau như ngày nào, Châu nhỉ. Và rồi tự nhiên, Thư cảm thấy sợ quá, Thư muốn chạy lại nắm lấy tay Châu, Thư sợ sẽ mất Châu mãi mãi. Thư... Thư thấy cái gì nghiền ngẫm ở cội, Thư muốn gọi « Bảo Châu ơi », Thư muốn gào thét tên Châu, Thư muốn Châu mãi mãi là của Thư. Châu ơi, Châu đâu rồi, Châu bỏ Thư bơ vơ một mình giữa những cánh hoa phượng đỏ ối và giữa tiếng ve sầu thảm như vậy sao Châu đành lòng nào như vậy hở Châu ? Thư sợ cô đơn, lạc lõng lắm.
(xem trang 55)

QUÊ HƯƠNG TÔI

Tôi nhớ này gương bát đĩa tí
Nước Việt ta hình chữ S cong
Miền trung ở giữa là đôn gánh
Bắc nam hai vua lửa no lành
Địa danh nước Việt ta nhiều
lắm
Hội an, Đà nẵng, Huế, Gio linh
Sài gòn, Đà lạt, cùng Đồng tháp
Ôm ấp chung quaaah biển Thái
bình

Quê hương tôi đó, ời là đẹp
Tôi cũng cố học để biết thêm
Nước tôi tôi nhớ và yêu lắm
Muốn đời nguyện khắc mãi trong
tim.

KHIẾU QUỐC VIỆT

*

MÀU TÍM BẰNG LĂNG

Em đi trên lối cỏ nhang mềm
Giò mùa xuân nhẹ thổi êm êm
Tóc bay tung rối dôi gò má
Vừa ửng hồng theo giọt nắng hiền
Em đi học về ngang khóm cây
Bằng lăng hoa nở đẹp thơ ngây
Đem về ủ kín trong trang vở
Để ngấm màu hoa lúc học bài
Em yêu màu tím tuổi học trò
Tóc xanh chưa được nét buồn lo
Tháng ngày mộng mị cùng hoa
bướm
Thương bằng lăng tím đẹp hoang
sơ

NGÃY NGÔ

(Thi văn đoàn Lạc Hồng)

NGÀY VỀ...

Nhìn từng cánh phượng hồng
Mắt em cười thật trong
Giã từ yêu dấu nhé!
Em về... Mẹ chờ mong...
Bao tháng ngày cách xa
Những giờ học tập qua
Phần quà thưởng bày giờ
Em về khoe mẹ cha...
Bạn bè chúc tụng nhau
Em quên cả hết sầu
Nhớ quê nhà ghé quã
Chỉ trông về cho mau...
Hôm nay em lên tàu
Sân ga người chờ nhau
Nắng vàng reo trước mặt
Em mong tàu chạy mau...

HIỀN THY HÒA MY
(Bút Nhôm Hoa Nắng)

TRỞ VỀ

Một buổi chiều.
Em trở về quê hương.
Đề một chiều.
Nhìn làn mây rưng rưng.
Quê hương giờ đầy lửa đạn.
Em buồn.
Ngạo em buồn.
Rồi cơn buồn bay vào mệnh mông.
Một buổi chiều.
Em trở về quê hương.
Đề một chiều.
Nghe cung buồn vẫn vương.
Em mong một ngày.
Ngày quê hương mở hội thanh
bình.
Em mơ một ngày.
Ngày quê hương không còn đao
bình.

NGUYỄN BÌNH H.
(K. TÍCH)

GIỌT SẦU MÙA HẠ

(tiếp trang 53)

Hôm nay là ngày cuối rồi, sao Châu không biết gì hết vậy Châu. Sao Châu không nói với Thư thật nhiều đi, để rồi năm tới, để rồi đến mùa hè năm tới, đâu còn ai để Châu than khóc, Châu giận hờn, Châu nói chuyện. Đâu còn ai để đi nhất phương về ép với Châu, đâu còn ai để Châu khắc lên vào thân cây, không còn ai và cũng không còn gì nữa. Sao Châu vô tình thế. Thư lấy tay lau nhanh những giọt nước mắt vừa lăn dài trên má. Thư khóc rồi đó, Thư khóc vì sợ phải xa Châu, Châu có biết không, hỡi Châu yêu quý?

Thư đi khắp hết sân trường, và cố thu những hình ảnh của ngôi trường nhỏ bé vào đầu óc. Rồi đây không biết Thư có được vào học nơi ngôi trường cũ này không. Thư có còn gặp lại Châu không? Châu ơi, Châu có cảm thấy một nỗi buồn nào vang dội trong tiềm thức Châu không? Châu có nghĩ rằng Châu sẽ mất Thư mãi mãi không? Châu có nghĩ rằng hôm nay là ngày cuối cùng Châu còn học chung với Thư không? Sắp phải xa nhau rồi mà Châu vẫn còn giận mãi. Thôi, Châu ở lại vui nhé, Châu sẽ quên Thư ngay vì Châu đã có Mai Quế bên cạnh rồi. Thư sẽ đi, đi thật xa, Thư sẽ mang theo những cảnh phương hồng đầy kỷ niệm này về một phương trời xa lạ. Thư sẽ mang theo hình ảnh cô bạn nhỏ ngày nào đã cùng Thư chia ngọt xẻ bùi, cùng những kỷ niệm dưới mái trường xinh và nhỏ bé này.

Thế là hết! Không còn gì để lưu luyến tiếc, nhớ thương. Châu sẽ và phải quên Thư đi, cũng như Châu vứt bỏ một dĩ vãng đau thương đi. Riêng Thư, Thư sẽ nhớ mãi mùa hè năm nay, mùa hè mà mình phải xa nhau mãi mãi, mùa hè của chia lỵ, và thương nhớ. Thôi, đành xa nhau đi Châu nhé, hãy nhất phương về và đem ép kín mỗi lần nhớ đến Thư, mỗi lần nhớ đến giọt sầu của mùa hạ!...

HOÀI BẢO LINH THU

Bé Đố

Lòng ai sánh tựa biên trời,
Nuôi con chẳng quản nắng mưa dãi dầu,

Nặng đi bé phải điên đầu
Vì ai bức rức đứng ngồi không yên,
Cô o thấy tội đến liền,
Rủ thêm một chị tóc huyền cùng đi.
Ôi chao! sao thật như mè.
Đưa tay bé đón — chú này bạn thân.

THANH MAI

Kỳ trước:

- 1.— Hoa phượng
- 2.— Hòn Vọng Phu
- 3.— Áo quần
- 4.— Cây dừa
- 5.— Hai bà Trưng
- 6.— Sỏi bóng
- 7.— Mớ tóc.

Mồ hôi đã đổ giọt trên trán em, mà đống vải vẫn nằm ỉ ra đó, càng nhìn càng bức, em muốn bỏ đi không thêm may nhưng nghĩ tới cô, tới bạn bè với sự cười chê của tụi nó khi cô cho em không điếm, em bỗng nghe sờ sợ. Bất chợt em ôm mặt khóc nức nở, thằng Hùng con Hương ngạc nhiên nhìn em, nhưng rồi tụi nó lại bỏ ra hiên chơi với lũ trẻ hàng xóm. Còn mình em trong căn nhà hiu quạnh này, nhà em đơn chiếc quá chả bù với nhà con Thủy — bạn em — nhà nó thật vui vẻ có ba, có mẹ, có anh chị, nó lại út nên tha hồ vởi vĩnh, còn nghĩ lại phận em là chị của một lũ em nheo nhóc, mẹ suốt ngày đi mua bán tảo tần để nuôi lũ con thơ dại. Bố em là một người lính ở tận miền giới tuyến xa xôi nên ít khi được về. Đồng lương của lính thì làm sao nuôi nổi gia đình năm sáu miệng ăn, còn tiền học, tiền bánh, tiền nhà nên mẹ phải đi bán kiếm thêm tiền để gia đình đủ sống nên mẹ không rảnh để may áo cho em.

— Sao con khóc hởi Hân ?

Tiếng hỏi làm cắt đứt giọng suy tưởng của em. Em ngàng đầu lên, thì ra mẹ đã về và đang ngồi cạnh

em, âu yếm nhìn em. Em sa và lòng mẹ khóc nức nở :

— Mẹ ơi cô bảo may áo kiề, góp cô chấm điếm, thế mà con không biết may làm sao hởi mẹ ?

— Thế hôm cô dạy sao con không coi ?

— Bữa đó con nghĩ học vì bận mẹ không nhớ à ?

Mẹ đưa tay khẽ vuốt những sợi tóc loà xoà trên trán em rồi thở dài nói :

— Tội nghiệp con tôi quá không có anh chị để chỉ còn mẹ thì không rảnh.

Em ngược lên nhìn mẹ, mẹ đứng dậy an ủi em :

— Thôi con ráng may đi để m lo cơm nước cho tụi nhỏ ăn có đi học nhá.

Nói xong mẹ lặng lẽ dọn giồng gánh ra nhà sau.

CƠM nước xong mẹ lại đi bán, thằng Hùng con Hương đi học nhà cũng chỉ còn lại có mình em và bé Hạnh. Bé Út của em. Em lấy tấm vải nguyên khác ra h vọng lần này sẽ may được nhưng tấm vải ấy đã bị em cắt trăm mảnh mà áo vẫn chưa ho

thành. Em đang ngồi buồn thì ngoài cửa con Thùy chạy ù vào hét lên :

— Thùy Hân ơi coi áo tao nè đẹp lắm.

Em vội la nó :

— Nói khẽ chứ mậy, em tao đang ngủ.

Thùy vội bật mồm lại ngồi xuống cạnh em :

— Oí sao đồng vải vẫn còn nguyên thế kia ?

Em nhìn nó cười buồn, nó cho em coi áo của nó ồ — một chiếc áo tuyệt đẹp, trên nền vải trắng được thêu một cành sen thật nổi, phía dưới một hàng tên « Hoàng thị Ngọc Thùy » màu vàng đậm.

Em hỏi nó :

— Áo này đẹp quá, chị Thủy may đấy phải không ?

— Khỏi phải nói, chị Thủy nhà ta là thợ may mà.

Em nghe tủi thân quá, con Thùy rong chơi suốt ngày mà vẫn có áo đẹp để góp, còn em ngồi hàng giờ mà áo vẫn chưa xong em ôm mặt khóc. Thùy ngạc nhiên :

— Sao Hân khóc ?

Em lắc đầu làm thinh, Thùy đã hiểu nên hỏi em :

— Sao Hân không nhờ mẹ may hộ cho, Thùy gặp mẹ may khéo lắm mợ.

Em nói trong tiếng khóc :

— Mẹ mắc đi bán !

Thùy nhìn em thương hại, hai đứa ngồi lặng im mơ màng nhìn thoáng mây bay qua khung cửa sổ. Thùy nhìn em rồi từ giã :

— Thôi Thùy về nhà.

Nói xong Thùy vội bỏ chạy ra

ngoài rồi mắt nhắm em nhìn theo, ôm mặt khóc và thiếp đi trong giấc mơ buồn.

CÁNH cửa sổ không đóng, cơn gió thổi vào người em lạnh buốt, em giật mình tỉnh giấc, có lẽ bên ngoài trời đang mưa thì phải. Đồng hồ trên tường của nhà bên cạnh đang thông thả buông 12 tiếng. Bên cạnh em thằng Hùng con Hương đang say sưa trong giấc điệp, đôi mắt em lơ đãng nhìn khắp phòng ngủ, em nhìn sang giường mẹ, ngạc nhiên khi thấy bé Hạnh ngủ một mình còn mẹ đi đâu mất. Em kéo nhẹ tấm chăn đắp cho hai đứa em, rồi bước chân xuống giường định đến đóng cửa sổ vì mưa đã bắt đầu tạt vào phòng thì em suýt kêu lên : mẹ đang ngồi bên cạnh máy may, tiếng máy kêu êm tai hoà lẫn với tiếng vo ve của loài muỗi đói. Em nghe trong lòng dâng lên niềm chua xót quá. Mẹ em đó — một tấm thân gầy yếu mà phải chịu bao nhiêu gánh nặng đè lên vai. Bên ngọn đèn dầu leo lét mẹ đang cố may từng đường kim mũi chỉ cho em. Em thấy thương mẹ quá, vội chạy lại ôm chầm lấy mẹ khóc :

(xem trang 58)

Cánh nhạn đông Xan

— NGUỒN THƯ (Đà Lạt) : Bút hiệu của em không trùng với ai đâu. Tuy em học ban B nhưng thơ em cũng khá lắm; nếu em cố gắng hơn, có ngày bài em sẽ xuất hiện trên ĐCN. Em thử tập viết văn xem sao, vì anh thấy thư em viết rất lưu loát lắm mà.

— NHƯ UYÊN THỦY (Saigon) : Đạo này anh ít lại T.H, nhiều khi Thủy đến sợ không gặp. Nếu muốn gặp anh Thủy phải cho anh biết trước khoảng một tuần (bằng cách biên thư đề lại). Nếu có việc gấp cứ lại VK, anh có mặt thường xuyên ở đó vào mỗi buổi sáng. Anh cũng muốn gặp Thủy có việc cần lắm. Cảm ơn Thủy rất nhiều đã gửi tặng tập thơ ĐGRIN- Định viết một bài giới thiệu trên T.H. Nhưng không biết có qua khỏi con mắt của Sở Phối Hợp nghệ thuật không. Nếu không đăng được, anh sẽ giới thiệu trên VK số 4 nhé! Đọc tập thơ ấy cảm động vô cùng. Mong Thủy và các bạn trong VDHS càng ngày càng hoạt động hăng say hơn. Anh Cấp cũng như anh sẵn sàng giúp Thủy và VDHS những gì có thể làm được.

— TRƯƠNG ANH SƠN (Phước Tuy) : Đã chuyển thư của Sơn đến HD nhưng HD nhờ anh nhắn lại với Sơn là đạo này HD bận học thi nên chưa biên thư cho Sơn được. Mong Sơn thông cảm cho.

TRINH CHÍ

Tình Biển

(tiếp trang 57)

— Mẹ.

Mẹ quay lại kêu lên :

— Eo ơi sao con không ngủ ra đây làm gì ?

Em vẫn sụt sùi khóc, mẹ ngạc nhiên :

— Ô hay, làm gì khóc mùi mẫn thế cô bé ? Thôi vào ngủ đi, chóng ngoan mẹ cưng.

Mẹ lấy khăn lau nước mắt cho em, em ôm lấy mẹ :

— Mẹ thương con quá.

Mẹ bật cười nhạo em :

— Con gái mẹ lớn rồi còn hay khóc nhè, chừng nào bố về mẹ

mách cho bố đánh đòn nha.

Em dụi đầu vào ngực mẹ kêu lên :

— Mẹ nhạo con hoài, con ghét mẹ ghê.

Tiếng cười của mẹ vang lên trong đêm trường, mưa bên ngoài đã thôi nặng hạt, gió cũng ngừng vang lên những âm thanh ghê rợn mà bây giờ chỉ còn tiếng cười sung sướng của hai mẹ con em. Em nghe cơ hồ đâu đây vang lên tiếng ca của ai trong nhạc phẩm « Lòng mẹ » nhưng không phải đâu đây vang lên mà là tiếng nhạc ấy phát xuất từ trong lòng của em đấy.

HOA CAM LY
THLT

TIN TỨC TUỔI HOA

SÁCH MỚI

Tuổi Hoa đã nhận được cuốn **VƯỜN THÚY** của Quỳnh Dao và **THỜI THƠ ẤU** của Maxime Gorki do nhà xuất bản Tri Hùng gửi tặng. Tuổi Hoa xin cần giới thiệu với bạn đọc.

THÁNG BỜM

Chúng tôi vừa nhận được số báo Tháng Bờm bộ mới do nhóm chủ biên gửi tặng.

Xin nồng nhiệt giới thiệu cùng đọc giả.

VĂN KHOA SỐ 3, phát hành tháng 5 - 1972, là cơ quan ngôn luận của sinh viên Văn Khoa do khối Báo Chí thuộc Sinh Viên đoàn Văn Khoa, chủ biên, in typo. Đặc biệt số mùa thi 1972: Với tài liệu thi cử của năm nay nhất và các chứng chỉ tại ĐHVK, rất cần thiết cho các bạn Sinh Viên Văn Khoa và các bạn sắp sửa bước chân vào ngưỡng cửa Đại Học. Ngoài ra còn có những sáng tác văn nghệ đặc sắc, những bài nghiên cứu phê bình biên khảo giá trị và công phu.

HƯƠNG MÔI SỐ 3, do nhóm Nghiên Cứu Việt Hán Đại học Văn Khoa chủ trương, đặc biệt mùa thi, phát hành tháng 5 - 1972, in Ronéo. Đây là một tờ báo học tập thuần túy dành cho SVVK và nhất là các bạn trong trường Việt Văn và Hán Văn.

ĐỨC TRÍ, bản tin sinh hoạt số 3, do nữ sinh trưởng Đức Trí chủ trương in ronéo. Với sự góp mặt của: Nguyễn Việt Mỹ, Nguyễn Thị Trâm Thi, Nguyễn, Minh Thảo, Lê Thị Thụy Nụ, Kiều Đan Tâm, Lương Ngọc Nghệ, Ngọc Tuyết, Nguyễn Thị Mười...

TIẾNG GỌI HỌC SINH SỐ 1, bộ mới, đặc biệt kỷ niệm Lễ Lao động 1-5-1972, do Tổng đoàn Học Sinh Saigon chủ trương, in Ronéo. Với đóng góp tài vở của Lê Văn Triều, Nguyễn Văn Hiền, Vọng Quốc, Bùi Vĩnh, Hà Thạch Hân...

Tuổi Hoa thành thật cảm ơn các bạn gửi tặng và trân trọng giới thiệu cùng đọc giả Tuổi Hoa nói chung và các bạn Sinh Viên học sinh nói riêng.

Nhà in này phép số 5867/CDV/11/8C1 ngày 9.1.1962
tại nhà in riêng Tuổi Hoa

GIÁ : 40đ.

TUỔI HOA ĐÓNG BỘ

Hành trang của Tuổi Học trò.

BẠN MUỐN :

- Một món quà xứng đáng.
- Một tặng phẩm thanh nhã, lịch sự.

HÃY TẶNG MỘT BỘ TUỔI HOA

Có bán tại các nhà sách lớn ở các tỉnh. Riêng tại Sài Gòn :
Khai-Trí, Liên-Châu, Tự-Lực, Nguyễn-Trung, Thanh-Tuân,
Đa-Minh, Thánh-Gia, Thomas, Xây-Dựng, Việt-Trí và
Nhà sách Nguyễn-Bá-Tòng.

Đại lý các tỉnh Miền Trung :

Nha-Trang : Nhà sách Cứu Thế 40 Duy-Tân.

Đà-Nẵng : Nhà sách Vinh-Sơn 156 Độc-Lập.

Huế : Nhà sách Gió Lành 35/5 Nguyễn-Huệ
và Thư viện Đại Học.

Đang bán **Bộ 16, 17**

Bìa cứng — Bao plastic — Hình đẹp

Mua sỉ xin Liên lạc với Tòa soạn Tuổi Hoa 38 Kỳ Đồng SAIGON